БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 64 (19.140). ● 1985 йил 16 март, шанба ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Оғир жудолик — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Константин Устинович Черненко вафот этганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номига иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларидан, Олий Советлари Президиумлари ва Министрлар Советларидан, партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларидан, корхоналар, муассасалар, қурилишлар, колхоз ва совхозларнинг, олий ўқув юртларининг коллективларидан, партия ветеранларидан, Совет Армияси ва Флоти жангчиларидан, айрим гражданлардан таъзияномалар олинди.

К. У. Черненконинг хотирасини ҳурмат билан эсга олган ҳамма кишилар унинг коммунизм идеаллари учун, халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамкорлик учун курашдаги буюк ролини, унинг марксизм-ленинизм ғоялари оташин пропагандисти фазилатларини қайд этадилар.

Таъзияномаларда Константин Устинович Черненконинг бутун умри Ленин партияси ишига, коммунизм қурилишига бағишланганлиги таъкидланади. К. У. Черненко эллик йилдан кўпроқ вақт партия сафида туриб, у топширилган ҳар бир иш участкасида КПСС сиёсатини турмушга татбиқ этиш учун курашди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси лавозимида бўлганида Константин Устинович Черненко ўзининг бутун кучини ривожланган социализмни такомиллаштириш, иқтисодий ва социал ривожланишнинг катта вазифаларини ҳал этиш, совет халқининг турмуш даражасини ошириш, омманинг ижодий активлигини янада юксалтириш, идеология ишини яхшилаш, интизом, қонунчилик ва тартибни мустаҳкамлашга қаратилган изчил йўлни ўтказишга сарфлади. К. У. Черненко партиямизнинг бирлигини, Марказий Комитет, унинг Сиёсий бюроси фаолиятининг коллектив характерини кўз қорачиғидек асради.

К. У. Черненконинг вафоти муносабати билан социалистик давлатларнинг раҳбарлари ва меҳнаткашларидан, коммунистик, ишчи, революцион демократик партиялар ва тараққийпарвар ташкилотлардан кўпгина таъзияномалар олинди. Уларда Константин Устинович Черненконинг фаолияти КПСС билан Совет давлатининг тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини амалга ошириш учун изчил кураши билан, қуролланиш пойгасини тўхтатишга, ядро уруши хавфини тугатишга, халқларнинг хавфсизлигини таъминлашга қаратилган муҳим ташаббуслар билан боғлиқ деб таърифланган. Қардош мамлакатларнинг ва коммунистик партияларнинг, революцион-озодлик ҳаракатларининг раҳбарлари К. У. Черненконинг қардош социалистик мамлакатлар ўртасидаги дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлашга, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги ҳамда жипслигини кучайтиришга катта ҳисса қўшганлигини қайд этадилар.

Дунёдаги кўпгина мамлакатларнинг давлат ва ҳукумат бошлиқларидан, жамоат ташкилотларидан ва гражданларидан ҳам таъзияномалар олинди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети К. У. Черненконинг вафоти муносабати билан ўз таъзияномаларини юборган барча партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларига, корхоналар, муассасалар, қурилишлар, колхоз ва совхозлар, ўқув юртларининг коллективларига, Совет Армияси ва Флотининг жангчиларига самимий миннатдорчилик билдирадилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети совет халқи бошига мусибат тушган оғир кунларда партиямизга ва мамлакатимизга ўзларининг эзгу туйғуларини изҳор этган чет эллик ўртоқлар ва дўстларга, социализм мамлакатларининг меҳнаткашларига, қардош партияларга, социал тараққиёт йўлидаги курашчиларга, ҳамма кишиларга чуқур ва самимий ташаккур билдирадилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Константин Устинович Черненконинг вафоти муносабати билан халқимизнинг қайғусига ҳамдард бўлган барча давлат ва ҳукумат раҳбарларидан, давлат ва жамоат арбобларидан астойдил миннатдордирлар.

Шу кунларда совет кишилари Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети теварагида янада маҳкамроқ жипслашдилар, КПСС Марказий Комитети навбатдан ташқари Пленумининг қарорларини, партиянинг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватлашларини изҳор қилдилар, юксак онглилик ва уюшқоқлик кўрсатдилар, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлашга, Константин Устинович Черненко бутун умрини бағишлаган коммунизм идеалларининг тантанаси учун фидокорона курашишга азму қарор берганликларини намойиш этдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** — **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

М. С. Горбачев Ж. Э. душ Сантуш билан суҳбатлашди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев МПЛА — Меҳнат партияси Раиси, Ангола Халқ Республикасининг Президенти Ж. Э. душ Сантуш билан 14 март куни Кремлда суҳбатлашди. Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, МПЛА — Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Ангола Меҳнаткашлар Миллий иттифоқининг бош секретари П. Лвуалу, МПЛА—Меҳнат партияси Марказий Комитетининг секретари, АХР ташқи алоқалар министри А. Ван-Дунен иштирок этдилар.

М. С. Горбачев К. У. Черненко вафоти муносабати билан МПЛА—Меҳнат партияси ва ангол халқи номидан ҳамдардлик билдирганлиги учун Ж. Э. душ Сантушга самимий миннатдорчилик изҳор этди.

Суҳбат давомида Совет Иттифоқи билан Ангола Халқ Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартноманинг мустаҳкам негизига асосланган Совет-Ангола муносабатларининг ривожланишидан мамнуният билдирилди. Томонлар икки мамлакат ўртасида янада самарали ҳамкорлик учун қулай имкониятлар мавжудлигини уқтирдилар.

Баъзи халқаро проблемалар, шу жумладан Африка жанубидаги аҳвол ҳам муҳокама қилинди. Совет томони ўз хавфсизлиги ва территориал бутунлигини таъминлаш учун, халқаро реакция қўллаб-қувватлаётган ЖАР ирқчиларининг агрессив найрангларига қарши курашаётган Анголанинг одилона иши билан бирдам эканлигини ва уни қўллаб-қувватлаётганлигини таъкидлади.

(ТАСС).

М. С. Горбачев А. Н. Муҳаммад билан суҳбатлашди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев 14 март куни Яман Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ЯХДР Олий Халқ Кенгаши Президиумининг Раиси Али Носир Муҳаммад билан учрашди. Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико қатнашди.

Совет томони К. У. Черненконинг вафоти муносабати билан таъзия билдирганликлари учун демократик Яман раҳбарларига ва халқига самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида М. С. Горбачев ва А. Н. Муҳаммад КПСС билан Яман Социалистик партияси ўртасидаги дўстона алоқаларни чуқурлаштириш, Совет-Жанубий Яман муносабатларини бундан буён ҳам ҳар томонлама ривожлантириш кераклигини айтдилар. Баъзи халқаро масалалар юзасидан, шу жумладан Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида ҳам фикрлашиб олинди. А. Н. Муҳаммад СССРнинг ана шу регионда мустаҳкам ва адолатли тинчликка эришиш тўғрисидаги масалада тутган изчил позициясига юксак баҳо берди. Совет томони демократик Ямaннинг Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш, араб халқларининг мустаҳкам тинчлик, мустақиллик ва социал тараққиётга эришиш борасидаги қонуний ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилиш соҳасидаги тадбирларини қўллаб-қувватлаётганлигини билдирди.

(ТАСС).

М. С. Горбачев М. Зиёул Ҳақ билан суҳбатлашди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев К. У. Черненко вафоти муносабати билан Москвага келган Покистон Президенти М. Зиёул Ҳақни 14 март куни Кремлда қабул қилди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва Покистон ташқи ишлар министри С. Ёқубхон иштирок этдилар. Бўлиб ўтган суҳбат чоғида асосан Афғонистон теварагидаги аҳвол муҳокама қилинди.

Совет томони бу масалада Покистон ҳукумати ўтказаётган сиёсатга ошкора, принципиал баҳо берди. Афғонистон Демократик Республикасига қарши агрессив ҳаракатлар Покистон территориясидан амалга оширилмоқда. Бу эса Совет-Покистон муносабатларига ғоят салбий таъсир ўтказмай қолмайди, деб ҳам таъкидланди.

(ТАСС).

М. С. Горбачев Я. Накасонэ билан суҳбатлашди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев 14 март куни Кремлда Япония Бош министри Я. Накасонэни қабул қилди. Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва Япония ташқи ишлар министри С. Абэ қатнашдилар.

Улар Совет-Япония муносабатларининг асосий масалалари ва жаҳондаги ишларнинг аҳволи тўғрисида қисқача фикрлашиб олдилар.

М. С. Горбачев айтдики, Совет Иттифоқи турли соҳаларда Япония билан ўзаро манфаатли алоқаларни ривожлантиришга тайёрдир ва ҳар икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар яхши қўшничилик руҳида олиб борилишини ёқлаб чиқмоқда. Биз бу соҳада кўпгина амалий қадамлар қўйишга тайёрмиз. Я. Накасонэ Япония томони ҳам СССР билан муносабатларни яхшилашга интилаётганлигини баён қилганлиги муносабати билан ҳар икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни ривожлантириш йўлида Япония томонидан сунъий равишда вужудга келтирилаётган қийинчилик ва чеклашларни йўқотиш муҳим эканлиги таъкидланди. Япониянинг тинчликсеварлик сиёсатини амалда ўтказиши муносабатларни яхшилашга ва яхши қўшничиликка шубҳасиз ёрдам берган бўлур эди.

(ТАСС).

М. С. Горбачев И. Маркос хоним билан суҳбатлашди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев 14 март куни Кремлда Филиппиннинг таниқли давлат ва жамоат арбоби Имельда Р. Маркос хонимни қабул қилди. И. Маркос хоним К. У. Черненкони дафн этиш маросимига келган эди. Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва Филиппин ташқи ишлар министри вазифасини ижро этувчи Пасифико А. Кастро қатнашдилар.

Совет томонидан К. У. Черненконинг хотирасини ҳурмат қилганликлари учун Филиппин ҳукумати ва халқига миннатдорчилик билдирилди.

Дўстона муҳитда ўтган суҳбат чоғида Совет-Филиппин муносабатлари тез ривожланиб бораётганлиги мамнуният билан қайд этилди ва ҳар икки томон иккала мамлакат халқларининг манфаатлари йўлида, Жануби-шарқий Осиёда ва бутун Осиё — Тинч океан регионида тинчликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида шу муносабатларни янада яхшилашга интилаётганлиги таъкидланди.

(ТАСС).

М. С. Горбачев С. Машел билан суҳбатлашди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев 14 март куни Кремлда ФРЕЛИМО партиясининг Раиси, Мозамбик Халқ Республикасининг Президенти С. Машел билан суҳбатлашди. Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва ФРЕЛИМО партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси А. Гебуза қатнашдилар.

Совет томони К. У. Черненконинг хотирасини ҳурмат қилганликлари учун дўст Мозамбик давлатининг бошлиғи ва халқига миннатдорчилик билдирди.

Қисқача фикрлашиб олиш чоғида Африканинг манфаатлари йўлида, Жануби-шарқий Осиёда ва реакция кучларининг Мозамбикка нисбатан кирдикорларига қарши кураш масалаларига тўхталиб ўтилди.

Учрашув дўстона муҳитда ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

(ТАСС).

М. С. Горбачев А. Натта билан учрашди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев 14 март куни Италия Компартиясининг Бош секретари Алессандро Натта билан учрашди.

Суҳбатда Совет томонидан— КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси А. М. Александров; Италия томонидан— ИКП раҳбарлигининг аъзоси Э. Макалузо, ИКП Марказий Комитетининг аъзоси А. Рубби қатнашдилар.

М. С. Горбачев К. У. Черненконинг вафоти муносабати билан Италия коммунистлари номидан таъзия билдирганлиги учун А. Наттага миннатдорчилик изҳор қилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбатда КПСС ва ИКП ядро уруши хавфини йўқотиш, ерда ҳам, космосда ҳам қуролланиш пойгасининг олдини олиш учун актив курашаётганликлари таъкидланди.

Ҳар икки партия тинчлик, демократия ва социализм манфаатлари йўлида ўзаро муносабатларини ривожлантиришга тайёр эканлиги ҳам таъкидлаб ўтилди.

(ТАСС).

М. С. Горбачев Т. Фува билан учрашди

15 март куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Япония Компартияси Марказий Комитети Президиумининг Раиси Т. Фува билан учрашди.

М. С. Горбачев К. У. Черненконинг вафоти муносабати билан Япония Компартиясининг раҳбарлари билдирган таъзия учун миннатдорчилик изҳор этди. Иккала томон ядро урушининг олдини олиш, ядро қуролини батамом тақиқлаш ва тугатиш учун курашда иккала партиянинг ҳамкорлик қилиши тўғрисида КПСС билан ЯКП ўртасида 1984 йилнинг декабрида эришилган аҳдноманинг муҳимлигини таъкидлади. М. С. Горбачев тинчликни мустаҳкамлаш учун, Совет Иттифоқи ва Япония халқлари ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатлари учун курашда совет ва япон коммунистлари ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантиришга умид билдирди. Япон ўртоқлар ҳам шу фикрни изҳор этдилар.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, Япония томонидан ЯКП Марказий Комитети Секретариатининг Раиси М. Канако қатнашдилар.

(ТАСС).

ВАТАН РАВНАҚИ ЙЎЛИДА

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲНАТКАШЛАРИ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАРТ ПЛЕНУМИ ЯКУНЛАРИ ВА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ М. С. ГОРБАЧЕВНИНГ НУТҚИДА ОЛҒА СУРИЛГАН ҚОИДА ВА ХУЛОСАЛАРНИ ЯКДИЛЛИК БИЛАН МАЪҚУЛЛАМОҚДАЛАР.

ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ УЧУН

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил март Пленумида: «Биз халқ хўжалигини интенсив ривожланиш изларига ўтказишда ҳал қилувчи бурилишга эришишимиз лозим. Биз қисқа муддатларда энг илғор илмий-техникавий позицияларга, ижтимоий меҳнат унумдорлигининг жаҳондаги олий даражасига чиқиб олишимиз лозим ва шундай қилишга мажбурмиз», деб алоҳида таъкидланди. Бу илҳомбахш даъватдан руҳланган пойабзалчиларимиз беш йилликнинг якунловчи йилида 5 миллион жуфт сифатли пойабзал ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар. Ишлаб чиқариш ялпи ҳажми 6,5 процент кўпайиб, икки хил пойабзал «Янгилик» индекси билан чиқарилади.

Шунингдек, кўплаб хом ашё, ёнилғи ва ёқилғи тежаб қолишга эришиб, меҳнат унумдорлигини пландаги 1,1 процент ўрнига 1,5 процент оширамиз. Айни кунларда корхонамизнинг барча участкаларида ана шу юксак марралар даражасида қизғин иш кетяпти. Ишчилар ўртасидаги социалистик мусобақада Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори Қодиржон Қўчқоров пешқадамлик қилмоқда.

Биз жонажон Ватанимиз қудратини мустаҳкамлаш, халқ фаровонлигини ошириш йўлида бундан кейин ҳам жонбозлик билан меҳнат қилаверамиз.

Ўктам ХОЛИҚОВ,
Андижон пойабзал фабрикаси ишчиси.

ИШОНЧНИ ОҚЛАЙМИЗ

Партиямиз Марказий Комитетининг март Пленуми биз, чорвадорларни ҳам янги марралар сари руҳлантирмоқда. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг шу Пленумда сўзлаган нутқидаги **«XXVI съездда, Марказий Комитетнинг кейинги Пленумларида Юрий Владимирович Андропов билан Константин Устинович Черненконинг фаол иштирокида ишлаб чиқилган стратегик йўл ўзгармас йўл бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Бу — мамлакатни социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантиришни жадаллаштириш, жамият турмушининг барча соҳаларини такомиллаштириш йўлидир»** деган сўзлар ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йили план-топшириқларини сабот билан бажаришимизда катта илҳомбахш куч бўлиб хизмат қилади.

Ҳозирги кунда чорвадорлар олдида ҳал қилиниши лозим бўлган муҳим вазифалар турибди. Бу—қишловдан чиққан моллар парваришини янада яхшилаш, уларнинг бош сонини ўстириш, гўшт ва сут тайёрлаш ҳажми ва сифатини оширишга бутун кучни сафарбар этишдан иборатдир. Биз, чорвадорлар партия олдимизга қўйган вазифаларни албатта, бажариб, ишончни оқлаймиз. Бу — бизнинг март Пленумига амалий жавобимиз бўлади.

Мунаввар ИСОҚОВА,
Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига

ЖАСОРАТГА ТЕНГЛАШИБ

ВЛКСМ Марказий Комитети билан СССР Ҳарбий Ҳаво Кучларининг Ҳарбий кенгаши Улуғ Ватан урушида совет халқи эришган Ғалабанинг 40 йиллигига бағишлаб Бутуниттифоқ агитация учишини ташкил этдилар. Унинг қатнашчилари 15 март куни Ўзбекистон пойтахтига келдилар. Агитбригада составида — партия ва комсомол ветеранлари, Улуғ Ватан урушида қатнашган Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, адабиёт ва санъат арбоблари бор.

Агитация учишининг қатнашчиларини аэропортда И. Б. Усмонхўжаев, Ғ. Ҳ. Қодиров, Р. Ҳ. Абдуллаева, И. Г. Анисимкин, У. У. Умаров кутиб олдилар.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида бўлиб ўтган учрашувда учиш раҳбари, авиация маршали, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Иван Иванович Пстиго бундай деди:

—Орзиқиб кутилган азиз «Ғалаба!» сўзи янграган май кунидан бери орадан қирқ йил ўтди. Биз фашизмга қарши оғир, қонли курашда шу Ғалабага эришиб, бунёдкорлик ва тинч меҳнатнинг порлоқ йўлини очдик. Иккинчи жаҳон уруши йиллари одамларнинг хотирасидан асло ўчмайди. Жанг қаҳрамонларининг, мамлакат ичкарисидаги қаҳрамонларнинг мислсиз жасорати янги авлодлар учун Ватанга фидокорона садоқат намунаси бўлиб хизмат қилади. Совет халқининг гитлерчилар фашизми ва япон милитаризми устидан Ғалабасининг жаҳоншумул-тарихий аҳамияти, партиянинг Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги учун умумхалқ курашини ташкил этишдаги раҳбарлик роли — биз ўтказадиган суҳбатларнинг асосий мавзуидир. Комсомол ташкилотларининг ҳарбий-ватанпарварлик руҳидаги тарбия соҳасидаги фаолиятини кучайтириш, ёшларни ҳарбий ўқув юртларига жалб этиш зарур.

Агитация учишининг қатнашчилари орасида номлари тилларда достон бўлган кишилар ҳам бор. Улар Тошкент мактабларида ва ҳунар-техника билим юртларида бўлдилар, шаҳар ёшларининг намояндалари билан учрашдилар.

◆ 64-мактаб ўқувчилари авиация генерал-лейтенанти, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони П. А. Таранни, уруш йилларида ўз самолётини тўрт марта душман самолётига тўқнаштириб ғолиб чиққан Совет Иттифоқи Қаҳрамони Б. И. Ковзанни, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси В. И. Рождественскийни гулдасталар билан, пионерча салют бериб шодиёна табриклаб кутиб олдилар. Уруш йилларида совет учувчилари кўрсатган қаҳрамонона жасоратлар тўғрисидаги, совет космонавтларининг мардона меҳнати ҳақидаги ҳикояларини мароқ билан тингладилар. Сўнгра ёш изтопарлар мактабнинг жанговар ва меҳнат шуҳрати музейини кўрсатдилар.

◆ 11-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртидаги учрашувда Ватан ҳимоячилари қаҳрамонона анъаналарининг давомийлиги тўғрисидаги фикр уқтириб ўтилди. Бу ерда авиация генерал-майори, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони А. Н. Прохоров, авиация генерал-лейтенанти, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, хизмат кўрсатган синовчи-учувчи С. А. Микоян, кинорежиссёр, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Е. А. Жигуленко йигит ва қизларнинг меҳмони бўлдилар

◆ 190-мактаб ўқувчилари авиация маршали, Совет Иттифоқи Қаҳрамони И. И. Пстиго, авиация генерал-майори Совет Иттифоқи Қаҳрамони П. А. Плотниковнинг хотираларини қизиқиб тингладилар. Н. Островский номидаги мукофот лауреати шоир Феликс Чуев совет халқининг урушдаги қаҳрамонона жасоратига бағишланган шеърларни ўқиди.

◆ 4-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртида ҳарбий ватанпарварлик иши ҳақида гаплашилди. Ўтган урушнинг номаълум саҳифалари болаларнинг кўз ўнгида жонлангандек бўлди. Булар ҳақида авиация генерал-лейтенанти, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. И. Попков, генерал-лейтенант, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, ўз самолётини икки марта душман самолётига тиқ уриб ғолиб чиққан Н. А. Козлов гапириб берди.

Тошкент диёридаги учрашувлар охирида Округ офицерлар уйида катта концерт қўйилди.

Закавказье ва Ўрта Осиё республикалари бўйлаб ўтказилаётган агитация учишининг маршрути Ўзбекистон пойтахтидан Фрунзега йўл олди.

(ЎзТАГ).

КРЕМЛДА СУҲБАТЛАР

Н. А. Тихонов Кремлда Мальта Президенти Агата Барбарани қабул қилди.

Н. А. Тихонов К. У. Черненко вафоти муносабати билан Мальта халқи ва ҳукумати билдирган ҳамдардлик учун миннатдорчилик изҳор этди.

Суҳбат вақтида халқаро аҳвол ва икки томонлама муносабатларга оид бир қанча масалалар юзасидан қисқача фикрлашиб олинди.

Совет-Мальта муносабатларининг жўшқин характери мамнуният билан таъкидланди ва турли соҳаларда бу муносабатларни янада ривожлантиришга ҳар икки томоннинг тайёр эканлиги билдирилди.

* * *

Н. А. Тихонов Яман Араб Республикасининг Бош министри Абдил Азиз Абдилғани билан учрашди.

А. А. Абдилғани К. У. Черненконинг вафоти муносабати билан Яман Араб Республикаси ҳукумати ва халқи номидан чуқур ҳамдардлик билдирди.

Совет томони К. У. Черненко хотирасига ҳурмат-эҳтиром бажо келтирилгани учун миннатдорчилик изҳор этди.

Суҳбатда Совет—Шимолий Яман муносабатлари муттасил ривожланиб бораётганлиги мамнуният билан уқтирилиб, СССР билан ЯАР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган ва 1984 йил октябрида Москвада имзоланган шартнома асосида шу муносабатларни янада мустаҳкамлаш ва чуқурлаштиришга ҳар икки томон интилаётганлиги таъкидланди.

Суҳбат дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

УЧРАШУВ БЎЛИБ ЎТДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов 14 март куни Миср Араб Республикаси Миллий — демократик партиясининг Бош секретари, Маслаҳат кенгашининг раиси С. А. Ҳакимни қабул қилди. С. А. Ҳаким К. У. Черненконинг вафоти муносабати билан Москвага келган эди. Совет томони Миср раҳбарларига К. У. Черненко хотирасини ҳурмат қилганлиги учун миннатдорчилик билдирди.

Суҳбатда Совет-Миср муносабатлари масалаларига, шу жумладан СССР Олий Совети билан Миср Араб Республикаси Халқ мажлиси ўртасидаги алоқаларни ривожлантириш масаласига, шунингдек баъзи халқаро проблемаларга тўхталиб ўтилди.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушининг актив иштирокчиларини Ватан уруши ордени билан мукофотлаш тўғрисида» Фармон чиқарди.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармонида қуйидагилар белгиланди:

1. Немис-фашист босқинчиларга қарши курашда кўрсатган жасорати, матонати ва мардлиги учун ҳамда совет халқи 1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабанинг 40 йиллигини нишонлаш юзасидан қуйидагилар I даража Ватан уруши ордени билан мукофотланадилар:

Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари — Улуғ Ватан уруши қатнашчилари.

Учала даражадаги ҳамма Шуҳрат ордени билан мукофотланган кишилар;

Улуғ Ватан урушида ҳаракатдаги армия, партизан қисмлари составида ёки подпольеда бевосита қатнашган маршаллар, генераллар ва адмираллар, уларнинг Улуғ Ватан уруши давридаги ҳарбий унвони қандай бўлганлигидан қатъи назар;

Улуғ Ватан урушида ҳаракатдаги армия, партизан қисмлари составида ёки подпольеда бевосита иштирок этиб, жангларда ярадор бўлган, Улуғ Ватан уруши даврида СССР орденлари ёки «Жасурлиги учун», Ушаков, «Жанговар хизматлари учун», Нахимов, «Ватан уруши партизанига» медаллари билан мукофотланган кишилар;

Улуғ Ватан уруши жангларида ярадор бўлган инвалидлар.

Қуйидагилар II даража Ватан уруши ордени билан мукофотланадилар:

Ушбу Фармонга биноан I даража Ватан уруши ордени билан мукофотланмаган, Улуғ Ватан урушида ҳаракатдаги армия, партизан қисмлари составида ёки подпольеда бевосита қатнашган кишилар.

2. Улуғ Ватан урушининг актив қатнашчилари I даража Ватан уруши ордени ва II даража Ватан уруши ордени билан СССР Олий Совети Президиуми номидан СССР мудофаа министри, СССР Давлат хавфсизлиги комитети раиси, СССР ички ишлар министри томонидан мукофотланади.

СССР мудофаа министри, СССР Давлат хавфсизлиги комитети раиси, СССР ички ишлар министри Улуғ Ватан урушининг актив қатнашчиларини I даража Ватан уруши ордени ва II даража Ватан уруши ордени билан мукофотлашга тақдим этиш ва шу ҳақдаги илтимосларни кўриб чиқиш тартибини белгилайдилар.

Ушбу Фармон милитаристик Японияга қарши уруш иштирокчиларига нисбатан ҳам жорий этилади.

СОЦИАЛИСТИК ҚОНУНЧИЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

Республикалар юстиция министрликлари ва судлари раҳбар ходимларининг 15 март куни бўлиб ўтган Бутуниттифоқ кенгашида юстиция ва суд органлари ҳамда муассасаларининг 1984 йилги иш якунлари, КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорлари асосида социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни янада мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинди.

СССР юстиция министри Б. В. Кравцов ва сўзга чиққан бошқа нотиқлар одил судловнинг самарадорлигини ошириш проблемаларига, ғаразли жиноятларга, мансабни суиистеъмол қилиш ҳолларига, меҳнатсиз бойлик орттириш фактларига қарши кураш тадбирларига алоҳида эътибор бердилар. Аҳолига ҳуқуқ хизматини яхшилаш тўғрисида, совет қонунларини ва социалистик турмуш қоидаларини чуқур ҳурмат қилиш руҳида тарбиялаш ишини янада такомиллаштириш ҳақида гапирилди.

Агросаноат комплекси тармоқларидаги, шунингдек кенг миқёсда иқтисодий эксперимент ўтказилаётган корхона ва бирлашмаларда ҳуқуқ иши даражасини ошириш зарурлиги уқтириб ўтилди.

(ТАСС).

БАЙРАМ ШАРАФИГА

Ўзбекистоннинг минг-минглаб аҳолиси ҳар куни маиший ва коммунал хўжалик хизматидан фойдаланмоқда. Одамларнинг фаровон ҳаёти ва кайфияти кўп жиҳатдан маиший хизматнинг сифатига боғлиқдир.

Уй-жой-коммунал хўжалик ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари кунига бағишланиб, 15 март куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш қатнашчилари тармоқ ички резервларидан янада тўлароқ ва самаралироқ фойдаланиш зарурлиги тўғрисида гапирдилар. Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министри В. П. Куксенко доклад қилди.

Йиғилиш аҳли хизмат соҳасини кенгайтиришга қатъият билан эришиб, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарорларини амалга оширишга, республика, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг уй-жой ва маиший шароитини яхшилаш соҳасида кўп куч-ғайрат сарфлайверамиз, деб ваъда бердилар.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. К. Михайлов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

Илмий изланиш самарадорлиги

СССР Фанлар академияси умумий йиғилиши сессиясининг биринчи кун кечки мажлисида президент сайланди. Академиклардан Б. Е. Патон, А. Л. Курсанов, Ж. И. Алферов, П. Н. Федосеев, Н. К. Кочетков, В. А. Котельниковларнинг нутқларида Фанлар академиясининг илмий-ташкилотчилик фаолиятига юксак баҳо берилди, академик А. П. Александровнинг совет фани ютуқларига тадқиқот ва ташкилотчилик ишлари соҳасида жуда катта ҳисса қўшганлиги уқтириб ўтилди. Мажлисда КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин нутқ сўзлади.

Яширин овозга қўйиш натижасида академик Анатолий Петрович Александров яна СССР Фанлар академиясининг президенти этиб сайланди. У совет фани штабига қарийб ўн йилдан буён раҳбарлик қилиб келмоқда. Атоқли олим, таниқли жамоат арбоби ва фаннинг йирик ташкилотчиси А. П. Александров мамлакатимизда ва чет элларда кенг шуҳрат қозонди.

СССР Фанлар академияси умумий йиғилишининг сессияси кеча ўз ишини давом эттирди.

(ТАСС).

АГРОСАНОАТ КОМИССИЯСИ МАЖЛИСИ

СССР Министрлар Совети Президиуми комиссиясининг навбатдаги мажлисида СССР министрлари В. К. Месяц, Н. Т. Козлов, Г. С. Золотухин, Н. Ф. Васильев, СССР Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитетининг раиси Л. И. Хитрун, шунингдек бир қанча саноат министрликлари раҳбарларининг КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг баҳорги экишга тайёргарлик ва уни ўтказиш билан боғлиқ қарорлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги докладлари тингланди.

Иттифоқ ва автоном республикалар, ўлкалар ва областларнинг агросаноат бирлашмалари қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилишни жадаллаштиришга, уруғликни экиш кондицияларига етказишга ва қишлоққа ўз вақтида материал-техника воситаларини етказиб беришга қаратилган тадбирлар белгилаганликлари уқтириб ўтилди.

Айни вақтда қишлоқ хўжалик органлари, СССР Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитети, Автомобиль саноати министрлиги, Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги, Ўғит ишлаб чиқариш министрлигининг корхоналари ва бошқа бир қанча ташкилотлар айрим масалаларни ўз вақтида ҳал этмаётганликларига эътибор жалб қилинди. Шарқий Сибирь, Узоқ Шарқ ва РСФСРнинг бошқа районлари хўжаликларида, шунингдек Ўзбекистон ССР, Қирғизистон ССР, Тожикистон ССР ва Туркманистон ССРда уруғлик суст тайёрланмоқда.

Комиссия тегишли министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари зиммасига дарҳол колхоз ва совхозларнинг баҳорги экиш ишларини ўтказишга тайёргарликни энг қисқа муддатларда тугалланишига қаратилган тадбирларни кўриш вазифасини юклади.

Мажлисда РСФСР, Белоруссия ССР, Озарбайжон ССР, Молдавия ССР, Латвия ССР ва Эстония ССР саноати озиқ-овқат тармоқлари министрликларининг ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналари иши кўриб чиқилди.

Қозоғистон ССР ва Литва ССР Министрлар Советлари Президиумларининг агросаноат комплекси масалалари билан шуғулланувчи комиссиялари раисларининг табиий ўтлоқлар ва яйловлардан фойдаланишни яхшилаш ва уларнинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан кўрилаётган тадбирлар тўғрисидаги докладлари муҳокама қилинди. Литва ССР колхоз ва совхозларида бу соҳада ижобий ишлар олиб борилаётганлиги уқтириб ўтилди. Айни вақтда Қозоғистон ССР ва бошқа бир қанча иттифоқдош республикаларнинг хўжаликларида топшириқларни бажаришга комплекс ёндашиш зарурлиги айтилди.

Колхоз ва совхозларда оҳак материаллар ва органик ўғит ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳамда улардан фойдаланиш самарадорлигини оширишга оид таклифларни ишлаб чиқишнинг бориши тўғрисида СССР Госплани ва СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг ахбороти тингланди.

Комиссия қишлоқ хўжалигида моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш учун масъулиятни кучайтириш тўғрисида министрликлар ва агросаноат комплекси идоралари тайёрлаган тадбирларни маъқуллади.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ СОВЕТЛАРИНИНГ СЕССИЯЛАРИ

15 март куни янги чақириқ халқ депутатлари Тошкент область Советининг биринчи сессияси бўлди. А. Саидхўжаев область Совети ижроия комитетининг раиси қилиб сайланди.

Депутатлар область маҳаллий Советларининг КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми қарорлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари асосида корхона ва ташкилотларнинг аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасидаги фаолиятини янада яхшилашга оид вазифаларини муҳокама қилдилар.

* * *

ЖИЗЗАХ. Халқ депутатлари Жиззах область Советининг бу ерда ўтказилган янги чақириқ биринчи сессиясида Э. Исломов область ижроия комитетининг раиси қилиб сайланди.

Депутатлар КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми қарорлари асосида область мактаблари ва бошқа ўқув юртларида ўқув-тарбия ишининг аҳволи ҳамда уни янада яхшилаш чораларини муҳокама қилдилар.

(ЎзТАГ).

Маҳсулотга нафис жило бераётган илғор ишчи Манзура Ураимова СССР 60 йиллиги номли Қувасой чинни заводида меҳнат қилади. У кунлик топшириқларини ошириб адо этмоқда.

Ш. Олимов фотоси. (ЎзТАГ).

КЕЛАЖАКНИ КЎЗЛАБ

«Бу—бизнинг йўлимиз» мақоласининг муҳокамаси якуни

Ҳар бир совет кишисида юксак ғоявийлик, меҳнатга коммунистик муносабат, ахлоқий покликни тарбиялаш, актив ҳаётий позицияни шакллантириш муҳим вазифадир. «Совет Ўзбекистони» газетаси саҳифасида эълон қилинган «Бу — бизнинг йўлимиз» (14 декабрь 1984 йил) мақоласи ўқувчилар томонидан қизғин кутиб олинганининг боиси ҳам шунда. Келган хатларда инқилоб чавандозларининг шонли жасорати, тарбиявий ишларда эришаётган муваффақиятларимиз, совет кишисининг ҳаётдаги ўрни, вазифа ва бурчига муносабати ҳақида қизғин мулоҳазалар билдирилмоқда.

«Яқинда ҳаётининг 74 баҳорини қаршилаган коммунист Давлат Тўраевни Беруний районида яхши билишади, — деб ёзади Беруний район партия комитети ходими, Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Саъдулла Олломов. — Дастлабки «Фордзон» тракторларидан бирини бошқарган ҳам шу Тўраев эди. У колхозда механиклик қилди, инженер бўлиб ишлади, Ленин ордени, медаллар билан мукофотланди. «Мақсадсиз, маслаксиз ҳаётни тасаввур этолмайман. Киши ҳаётида ёниб яшаши, бошқаларга наф келтира билиши ҳам керак» дейди у.

Кундалик ҳаётимизда, улуғ идеалларимиз, жамият манфаати йўлида куч ва маҳорати, ақлу заковатини аямай иш олиб бораётган партия ветеранлари жуда кўп. Ҳар бир маҳалла, қишлоқ ёки шаҳарда ўнлаб бағри кенг, олижаноб, айни вақтда тарбиявий соҳада талабчан, қаттиққўл, принципиал кишилар актив фаолият кўрсатмоқдалар. Улар ахлоқ ва одоблари, кундалик юриш-туришлари билан кўпчиликка ибрат бўлмоқдалар. «Мен бундай кишиларнинг кўпини биламан, — деб ёзади Тошкент Олий партия мактабининг тингловчиси Иброҳим Азизов. — Улар шахсий манфаатлари қайғусида эмас, балки социал тараққиётимиз ташвиши, ёрқин келажак ўйи билан яшайдилар. Китоб районидаги Куйбишев номли колхоз активларидан бири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Исомиддин Раҳмонов, шу районда истиқомат қилаётган Шуҳрат орденининг тўла соҳиби Саид Ниёзов ана шундай кишилар сирасига киради. Поклик, ростгўйлик, ҳалоллик улар фазилатининг ёрқин жиҳатларидир».

Ёшлар тарбияси ҳақида қайғуриш — эртанги кун ҳақида, ёрқин келажак ҳақида қайғуриш демакдир. У истиқболни таъминлашнинг энг муҳим ишидир. КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида идеология ишининг бу муҳим масаласи алоҳида тилга олиниб, жамоатчилик ташкилотлари зиммасига муҳим вазифалар юкланди. «Партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, ҳар бир партия ва меҳнат ветерани ёшларнинг мураббийси бўлиши муҳимдир, — деб ёзибди Риштон район партия ветеранлари кенгашининг аъзоси Раҳмонали Ғозиев. — Улар учун ҳаёт тажрибаси шундай бир чўққидирки, ундан кўз олдингда намоён бўладиган уфқларни яхшироқ кўриш мумкин». «Масалани шундай тарзда қўйиш керакки, — деб ёзади ўз хатида Чирчиқ шаҳрида яшовчи Ўскан Саидбоев, — токи ҳар бир партия ветерани, меҳнат ветерани ёшларнинг мураббийси бўлишига эришсин».

Газетхонлар бурч, ҳуқуқ ва масъулият туйғуси ҳақида фикр юритар эканлар, унинг кундалик ҳаётимизга таъсири, ижтимоий моҳияти ҳақида тўлқинланиб қалам тебратадилар. Турмушимизда рўй бераётган воқеа-ҳодисалар асосида тарбия соҳасидаги ютуқ ва камчиликларга синчковлик билан назар ташлайдилар. Тарғибот ишларимизни қадрсизлантириб қўядиган ҳолатлар, сўз билан иш ўртасида содир бўлаётган узилишларни тилга оладилар. «Чиндан ҳам шундай масъул ходимлар учрайдики, минбарларда бир гапни айтиб, коллективда, кўча-кўйда, маҳалла ва оилада бошқача иш тутадилар. Ўзлари ўтмиш сарқитлари, диний ақидаларни танқид қилиб гапирадилару, уйларида турли кераксиз маросимлар ўтказадилар».

Жомбой районидаги Ҳамид Олимжон номли 20-мактабдан У. Оқиловнинг «Тарбия иши ҳамманинг иши бўлиши лозим», Китоб районидаги 40-мактабдан Носир Ҳожиевнинг «Бурч, ҳуқуқ, масъулият туйғулари ҳақида», Тошкент шаҳрининг Акмал Икромов районидан С. Икромовнинг «Давра суҳбати»ни ўқиб» мақолаларида ҳаётимизда рўй бераётган салбий ҳолатлар ҳақида куйиниб ёзилган. Кекса коммунист Ғани Салимов лоқайдлик ва эътиборсизлик, пассивлик, келишувчанликнинг ҳар қандай кўриниши тарбиявий ишларнинг бўшашувига, таъсирини пасайтиришга олиб келишини таъкидлаб, кўзбўямачилик, текинхўрлик кайфиятлари билан асло келишиш мумкин эмаслигини таъкидлайди.

Тарбиявий жараён ниҳоятда мураккаб бўлиб, у узлуксиз кучайтириб борилиши керак. Оила, меҳнат коллективлари, мактаб, жамоатчилик ташкилотлари ҳамкорликда ҳаракат қилган тадбирдагина чинакамига самарали натижага эришиш мумкин. Ҳолбуки, айрим мактабларга ойлаб, йиллаб номи тилдан-тилга ўтиб юрган машҳур ишлаб чиқариш илғорлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, депутатлар, партия ва меҳнат ветеранлари, фан намояндалари қадами етмайди. Юқори синф ўқувчилари касб ҳақида довруғли кишилар суҳбатини тингламайдилар, бу ҳақда қизғин мунозаралар уюштирилмайди. Айрим ота-оналар фарзандларининг одоб-хулқи ҳақида қайғуриш, билими ва малакасини оширишдан кўра ясан-тусан қилиб кийинтириш, қимматбаҳо безак ва тақинчоқлар олиб бериш ташвишидан завқланадилар. Меҳнатга кўниктириш ўрнига қўлини совуқ сувга урдирмай, авайлайдилар, дабдабали йиғинлар, ўтиришлар қилиб берадилар. Тўкин-сочинликда ким ўзди тўйлар-чи? Хонқа районлик Қ. Дурумов, Қамаши районидан А. Қосимов, Охунбобоев районидан С. Аҳ[illegible]алиев, тошкентлик А. [illegible]зомхоновлар тарбия жараёни таъсирчанлигини, унинг айрим жиҳатларини кучайтириш ҳақида фикр-мулоҳазалар билдирганлар.

«Тарбиявий ишларни уйғунлаштирган ҳолда олиб бориш, кекса авлод жасоратини кенг тарғиб қилиш, ветеранлар мураббийлик фаолиятини кучайтиришнинг аҳамияти катта, — деб ёзади Андижон пойабзал фабрикасидан Ўктамжон Холиқов. — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XVII пленумлари қўйган масалалар билан изчил шуғулланиш, қарорлар ижроси учун қатъият билан курашиш керак. Ҳар бир киши, у ким бўлиши, қаерда, қайси лавозимда ишлашидан қатъи назар, тарбия ишидан четда туриши мумкин эмас. Шундагина бу муҳим ишнинг натижаси кўринаверади».

Ҳуқуқ, бурч ва масъулият туйғулари ҳақидаги фикр-мулоҳазаларнинг кўпчилик қалбига етиб борганлиги кўриниб турибди. Газета редакцияси кейинги вақтда ана шу мавзуда ёзилган кўплаб хат ва хабарлар олди. Уларда ҳар бир меҳнатчи, барча коллективлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини астойдил қўллаб-қувватлаётганликлари, унинг талабларини ҳаётга жорий этиш учун тобора изчил курашаётганликлари акс этган.

РЕВОЛЮЦИЯ ЖАРЧИСИГА БАҒИШЛАБ

Ўзбек совет адабиёти асосчисининг ижодий меросини ўрганишга бағишланган анъанавий ҳамзахонлик 15 март куни Тошкентдаги илмий сессия билан бошланди. Олимлар, ёзувчилар Ҳамза асарлари устида ўтказилган янги тадқиқотлар ҳақида, унинг ижодиёти ҳозирги замон адибларига қандай таъсир ўтказаётганлиги тўғрисида ахборот бердилар.

Ҳамзанинг асарлари ўз она тилида, Ватанимиз ва чет эллардаги халқларнинг тилларида кўпминг нусхалаб нашр этилмоқда, деб таъкидланди сессияда. Ҳамза меросини ўрганишнинг кейинги йиллардаги натижалари нашр этилаётган китобларни анча кўпайтириш имконини беради. Ҳамза асарларининг ҳозир нашрга тайёрланаётган янги тўпламига шоирнинг кенг китобхонларга илгари маълум бўлмаган бир қанча асарлари киритилади.

Кутубхоналарда, ишчи клубларида, ўқув юртларида Ҳамза туғилган куннинг 96 йиллигига бағишланган адабий кечалар, кўргазмалар ўтказилади.

(ЎзТАГ).

ТРАНСПОРТ КОНВЕЙЕРИ — «СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» НАЗОРАТИДА

ТУНГИ СМЕНА АФЗАЛЛИГИ

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИ ОПЕРАТИВ ШТАБИДАН БЕРИЛГАН МАЪЛУМОТЛАРДАН:

- **КЕЧА ПЛАНДАН ТАШҚАРИ 40 МИНГ ТОННА ЮК ОРТИБ ЖЎНАТИЛДИ.**
- **БИР КЕЧА-КУНДУЗДА ТОПШИРИҚДАГИДАН 334 ВАГОН ОРТИҚ ЮК ТУШИРИБ ОЛИНДИ.**
- **РЕСПУБЛИКАДАГИ КОРХОНАЛАРГА КИРИШ ЙЎЛЛАРИДА БЎШАТИЛМАГАН ВАГОНЛАР АТИГИ 68 ТАНИ ТАШКИЛ ЭТДИ.**
- **ДЕЯРЛИ БАРЧА ОБЛАСТЛАРДА ЮКЛАРНИ ВАҚТИДА ТУШИРИБ ОЛИШ ЧОРАЛАРИ КЎРИЛДИ.**

Кўриниб турибдики, ўтган бир кеча-кундузда Ўрта Осиё темир йўли ва у билан ҳамкорлик қилувчи республикамиз корхоналари, ташкилотлари коллективлари бирмунча яхши натижаларга эришдилар. Бунда илғор тажрибаларга амал қилиш муҳим роль ўйнади.

Львовликлар тажрибаси ҳақида алоҳида тўхталиб ўтиш ўринлидир. Бир неча йил муқаддам Львов области корхоналари ва темир йўлчилари ҳамкорлик юзасидан шартнома имзолагандилар. Шартномага мувофиқ, бир-бирини қўллаб-қувватлаш йўли билан вагонлардан самарали фойдаланишга аҳдлашиб олинди. Ана шу аҳднома талаблари асосида ишлаш республикамиздаги бир қатор станцияларда яхши натижалар беряпти. Охунбобоев темир йўл станцияси билан Фарғона область матлубот союзининг Марғилон савдо базаси ўртасида маҳаллий шароитларни ҳисобга олган ҳолда львовликлар тажрибаси кенг қўлланилди. Станция билан база ўзаро шартномаларида келган юкларни тунги сменада тушириб олиш ҳақида келишиб олишди. Шу тариқа базанинг темир йўл тармоғида вагонларнинг бекор туриши кескин даражада камайиб борди.

Бағдод ва Қува савдо базалари, Андижон областидаги районлараро Москва савдо базасида ҳам тунги сменадаги ишларнинг самарадорлиги ортмоқда. Шу билан бирга, республикамизнинг бошқа жойларида львовликлар тажрибасига амал қилувчилар озчиликни ташкил этди. Ўтган йили 182 корхона шу усулда ишлади. Уларнинг 50 таси вагонларнинг бекор туришини камайтириш юзасидан топшириқларни бажарди ва 8650 вагон-соат иқтисод қилиб қолинди.

Львовликлар тажрибаси катта афзалликлар беришини тажриба кўрсатиб турибди. Бу резервдан республика корхона ва ташкилотларининг темир йўл хўжаликлари кенг фойдаланишлари лозим.

Транспорт конвейерининг бир маромда ишлаши қандай натижалар беришини март ойининг иккинчи ўн кунлигидан эришила бошлаган ютуқларга қараб баҳолаш мумкин. Шу кунларда Ўрта Осиё темир йўлининг республикамиз территориясидаги станцияларида юк тушириб олиш суръатлари кескин яхшиланди. Бунда Тошкент, Қўқон механизациялашган юк ортиш-тушириш дистанциялари фаолиятини мисол қилиб келтириш мумкин.

Республикамиз корхона ва ташкилотлари темир йўлчилар билан ҳамкорликни янада мустаҳкамлаганларида, натижалар бундан ҳам самаралироқ бўлиши мумкин эди. Баъзи корхона ҳамда ташкилотлар номига келган юкли вагонлар станция ва кириш йўлларида бўшатилишини кутиб ҳамон бекор туриб қолмоқда. Уч-тўрт ойлаб бўшатилмаган вагонлар ҳам бор. Улардаги зарур асбоб-ускуналар, бинокорлик материаллари ёғин-сочинда қолиб кетмоқда. Улуғбек станциясида ўтган йилнинг декабрь ойидан буён темир-бетон тўсинлар ётибди. Бу юклар «Узбеккурортстрой»нинг қурилиш-монтаж бошқармаси номига келган. Бухоро-2 станциясида 28,5 тонна асбест қувурлар ноябрь ойидан бери вагонлардан туширилмай ётибди. Улар Бухоро область «Облколхозстрой» трестига қарашли.

ЭРИШИЛГАН СУРЪАТНИ БЎШАШТИРМАСЛИК, ҲАЁТ СИНОВИДАН ЎТГАН ТАЖРИБАЛАРГА КЕНГ АМАЛ ҚИЛИШ, ВАГОНЛАР ҲАРАКАТИНИ БУТУН ЧОРАЛАР БИЛАН ЖАДАЛЛАШТИРИШ — БУГУНГИ КУННИНГ ДОЛЗАРБ ВАЗИФАСИ.

КОНВЕРТЛАРНИ ОЧГАНДА

ЯНГИ ИНШООТ

«Сурхансовхозводстрой» қурилиш-ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи тиклаётган «Искра» насос станцияси келажакда Амударё сувини 15 метр баландликка узатадиган бўлади. Гидроиншоот ишга тушгач, воҳада 10,5 минг гектар янги ерларни ўзлаштириш, илгари ҳайдалиб келинган 16 минг гектар майдоннинг сув таъминотини яхшилаш ва шоликорлик хўжаликлари ташкил этиш имкони туғилади.

Иншоотда бунёдкорлик ишлари кун сайин қизиб боряпти. Кўзда тутилган 7 агрегатнинг бешинчиси монтаждан чиқмоқда. Ҳаракатдаги агрегатлар туфайли иш унуми паст 60 та насос хизматидан воз кечилди.

Г. ГОРЕЛИК.

ИККИНЧИ КВАРТАЛ ҲИСОБИГА

Самарқанддаги Зармитан геология-қидирув экспедициясининг Рустам Хўжақулов бошлиқ пармаловчилар бригадаси якунловчи йилнинг биринчи квартали топшириғини барвақт бажарди. Пармаловчилар барча бурғулаш қурилмаларини маҳорат билан ишлатиб, бугунгача 1143 метр тоғ жинсларини пармалашди.

Эришилган ютуқда Болқибой Болибоев, Насриддин Мусирдинов, Николай Калиновский, Шукур Убайдуллаев сингари пармаловчи мастерлар ва Юсуф Алиқулов, Юрий Абдулин, Саид Ҳасанов каби ёрдамчи пармаловчиларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Бригада коллективи Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига ярим йиллик, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигига ўн ойлик, Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига қадар йиллик ва умуман беш йиллик топшириқларини адо этишга сўз берган.

А. НОРБОЕВ, геолог.

* * *

Республикамиз саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари меҳнат коллективлари эришаётган ана шундай қувончли ютуқлар ҳақида андижонлик **Н. Эргашев, М. Комилова,** тошкентлик **М. Атакишев, И. Зимин,** наманганлик **М. Тўраев, Ф. Йўлдошева, М. Ғафforов,** хоразмлик **И. Эшчонов,** қашқадарёлик **Б. Элмуродов** ўртоқлар ҳам хат-хабарлар йўллашган.

ЭНГ МУҲИМИ—СИФАТ

ИҚТИСОДИЙ МАВЗУДА

Кенг истеъмол буюмлари—халққа!

Ўн биринчи беш йилликни зарбдорларча якунлаш учун мусобақа авж олмоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил март Пленуми кўрсатмалари ва Пленумда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев сўзлаган нутқда олға сурилган қоида ва хулосаларни бутун мамлакатимиз меҳнаткашлари қатори, республика корхоналарининг ишчи ва мутахассислари ҳам астойдил қўллаб-қувватламоқдалар. Партия даъватига амалий иш билан жавоб бераётган ишчи коллективлари: «Энг муҳими — сифат!» деган шиор остида кун сайин ғайрат билан меҳнат қилаётирлар, план ҳамда социалистик мажбуриятларни ошириб бажариш тадбирларини кўрмоқдалар.

Маълумки, партия ва ҳукуматимиз аҳолини кенг истеъмол моллари билан таъминлаш ва уларнинг сифатини тобора яхшилашга доимий ғамхўрлик қилиб келмоқда. Шу кунларда истеъмол буюмлари хилини кўпайтириш ва сифатини оширишга аҳд қилган коллективлар сони кўпайиб бормоқда. Ишлаб чиқаришда юзлаб техникавий жиҳозлар қайта реконструкция қилинди, аҳоли учун зарур бўлган буюмларни ишлаб чиқариш кўпайди. Бекободдаги Ўзбекистон металлургия комбинати, Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводи ва Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик, «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмалари ва Бухоро зардўзлик фабрикасида тайёрланган халқ истеъмол моллари сифати кўпчиликка манзур бўлмоқда.

Истеъмолчилар талаб ва эҳтиёжлари тобора ошганлиги, саноат ишлаб чиқаришида масъулият ҳисси кучайганлиги муносабати билан енгил саноат маҳсулотлари сифатини баҳолаш тартибига 1985 йилдан бошлаб айрим янгиликлар киритилди. Энг муҳим янгилик — енгил саноат корхоналари ишлаб чиқарган буюмларга эндиликда Сифат белгиси қўйилмайди. Унинг ўрнига «Н» индекси, яъни «Янгилик» («Новинка») белгиси қўйилади ва у шартнома бўйича сотиладиган алоҳида моделли молларнинг миқдори билан белгиланади. Бунинг маъноси шуки, аҳоли кўп талаб қилувчи харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқариш барча корхоналар учун заруратга айланади. Шу билан бирга, модадан чиққан, харидоргир бўлмаган маҳсулотларни ишлаб чиқаришни тўхтатиш тадбирлари ҳам белгиланди.

Шу ўринда: «У ҳолда сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш салмоғи камайиб кетмайдими?» — деган савол туғилиши мумкин. Йўқ, аксинча, маҳсулотлар сифати янада яхшиланиб боради. Сифат учун масъулият ҳисси ошади.

Шуни ҳам айтиб ўтиш лозимки, айрим корхоналарда халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш суръати ва сифати ҳозирги кун талаблари даражасида эмас. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида **«Саноатда, қурилишда, транспортда ва алоқада жиддий нуқсонлар кўзга ташланмоқда, бир қанча кўрсаткичлар бўйича план топшириқлари ва мажбуриятлардан орқада қолинмоқда»** деб жуда тўғри таъкидлаб ўтилди. Масалан, Тошкент ўйинчоқлар фабрикаси ва 1-пойабзал фабрикаси узоқ вақтлар қолоқлар сафида келди. «Средазкабель» бирлашмаси, Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи, 2-дон маҳсулотлари комбинати сингари корхоналар маҳсулот ишлаб чиқаришда ортиқча харажатларга йўл қўйишди. Янгийўл пойабзал ва мебель фабрикалари, Қувасой шиша буюмлари заводи, Самарқанддаги «8 Март» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, Жиззахдаги устки трикотаж буюмлари фабрикаси каби қатор корхоналарда ишлаб чиқариш технологияси талаблари тўла ҳисобга олинмади.

Республика назорат органлари ўтган йили 1454 корхона фаолиятини текшириб, 1025 корхона ишида стандарт талаблари бузилаётганлигини аниқладилар. Айрим корхоналарда тайёрланаётган сифатсиз маҳсулотларни реализация қилишни тақиқладилар. Уларга 23 миллион сўм жарима солинди. Чунончи, Чирчиқ, Қарши сут ва Гулистон ёғ-экстракция заводлари, Тошкентдаги 1-нон комбинати, 1-ун заводи, ўйинчоқлар ва 1-пойабзал фабрикалари, Қарши, Бекобод, Хўжайли, Гулистон ва Нукус тикувчилик фабрикалари сифатсиз маҳсулот тайёрлаганликлари учун кўплаб маблағларни жаримага сарф қилдилар.

Кейинги вақтларда республикамиздаги айрим нон корхоналари маҳсулотлари сифати аҳоли эътирозига сабаб бўлмоқда. Жиззах, Қарши, Янгийўл, Бекобод, Шаҳрисабз, Чирчиқ ва Қибрай нон комбинатларининг иши текширувда қониқарсиз деб топилди.

Шу йилнинг ўтган ойлари якунлари ҳам ташвиш туғдиради. Ўсимлик ёғи, кунжара ва шелуха ишлаб чиқаришга ихтисослашган Гулистон ёғ-экстракция заводи республика Озиқ-овқат саноати министрлигининг биринчи категорияли корхоналарига киради. Бироқ корхона ишлаб чиқараётган маҳсулотлар сифати юқори даражада эмас. Аввалги йиллар рақамларига тўхталиб ўтирмаймиз. Шу йилнинг дастлабки ойида заводнинг тўрт хил маҳсулоти давлат стандарти талабларига жавоб бермади. Савдо ва умумий овқатланиш тармоқларига жўнатилиши кўзда тутилган бир неча тонна биринчи сорт пахта ёғи текширилганда таркибидаги кислота даражаси нормадан ошиб кетганлиги аниқланди. Ёки 58,6 тонна кунжаранинг намлик даражаси нормадаги 7-9 процент ўрнига 12 процентга қадар ошиб кетган. Шишаларга солинган 0,5 литрли тозаланган пахта ёғида кислота даражаси ортиқ бўлиши билан бирга, уларда маҳсулот ишлаб чиқарилган муддат қайд этилмаган. Устига-устак, бу туркум маҳсулотлар корхона раҳбарларининг айби билан гўё ҳеч нарса бўлмагандек вагонларга ортилган.

Республика Енгил саноат министрлигига қарашли Қарши тикувчилик фабрикасининг Китоб филиалида ўғил болалар кўйлагининг ҳаммаси яроқсиз деб топилди. Бундай аҳвол Бухоро нон комбинати, Ленинск прицеплар заводи, Наманган ва Чуст бадиий буюмлар фабрикаларида ҳам такрорланмоқда.

Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида республикамиз саноат корхоналари коллективлари юз берган камчилик ва нуқсонларни бартараф этиб, план ва социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашлари керак. КПССнинг XXVII съездига қизғин ҳозирлик кўрилаётган, Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллиги нишонланадиган қутлуғ саналарнинг талаби ана шундай.

М. МИРСОАТОВ,
Ўзбекистон ССР давлат стандартлари бошқармаси бошлиғи.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

ИЗЧИЛ, ПРИНЦИПИАЛ СИЁСАТ

Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасини тўхтатиш, жаҳон термоядро ҳалокати хавфини йўқотиш, тинчликни сақлаш борасида бундан буён ҳам куч-ғайратини оширишга қатъий аҳд қилгандир. Совет Иттифоқи тинч-тотув яшаш принциплари, тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик асосида барча мамлакатлар билан яхши қўшничилик муносабатларини сақлашга тайёр эканлигини таъкидламоқда. Халқаро майдонда КПСС Марказий Комитетининг навбатдан ташқари Пленуми якунларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Пленумда ва Москвада ўтказилган мотам митингида сўзлаган нутқлари ҳақида баён этилган фикрларнинг асосий мазмуни ана шундай. Жаҳон матбуоти М. С. Горбачевнинг Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг партия-ҳукумат делегациялари бошлиқлари билан, бошқа социалистик мамлакатларнинг, шунингдек Ғарбдаги давлатлар ва ривожланаётган мамлакатларнинг раҳбарлари билан учрашувлари ва суҳбатлари тўғрисидаги хабарларни кенг ёритмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми, деб ёзади Болгариянинг **«Работническо дело»** газетаси, совет халқининг диққат-эътиборини мамлакатни социал-иқтисодий жиҳатдан тез ривожлантириш, унинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш соҳасидаги асосий вазифаларига қаратди. КПСС ва Совет давлати совет кишисининг ўсиб бораётган талаб-эҳтиёжларини қондириш, унинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш тўғрисида доимо зўр ғамхўрлик қилиб келдилар ва ғамхўрлик қилаверадилар. Совет Иттифоқининг аниқ-равшан ва изчил ташқи сиёсий йўли ер юзида қуролланиш пойгасини, аввало, ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва космосда бундай қуролланишга йўл қўймаслик, уруш хавфини йўқотишга қаратилган тинчлик ва тараққиёт йўли зўр қатъият билан таъкидлаб ўтилди.

«Нойес Дойчланд» газетаси (ГДР) уқтириб ўтганидек, Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг партия-давлат ва ҳукумат делегациялари бошлиқлари билан Москвада ўтказилган дўстона учрашувда бундан буён ҳам сиёсат соҳасида ҳар томонлама биргаликда ҳаракат қилишни, иқтисодий, идеологик ҳамкорлик ва бошқа хилдаги ҳамкорликни takомиллаштиришга қатъий қарор берилганлиги изҳор қилинди.

Совет Иттифоқи, деб таъкидлайди Чехословакиянинг **«Руде право»** газетаси, инсоният ядровий уруш хавфи остида қолган ҳозирги пайтда бир-бирига қарама-қарши турган кучларнинг қуролланиш пойгасини дарҳол тўхтатиш тўғрисида аҳдлашиб олиши мушкул аҳволдан қутулишнинг бирдан бир оқилона йўли эканлигига қаттиқ ишонади.

Ҳиндистон Бош министри **Ражив Ганди** Москвадан Деҳлига қайтиб келганидан кейин журналистларга шу гапларни айтди: «Менинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев билан учрашувим ғоят амалий, ғоят самимий ва дўстона вазиятда ўтди. Шу учрашувдан кейин СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстлик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик муносабатлари жуда яхшиланиб, янада ривожланажагига амин бўлиб қолдим».

Американинг ахборот агентликлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари АҚШ вице-президенти Ж. Бушни қабул қилганлиги тўғрисида хабар қилиб, қуйидагиларни таъкидлайди: М. С. Горбачев Совет — Америка муносабатларининг муҳимлигини уқтириб, Совет Иттифоқи ана шу муносабатларни яхшилаш йўлида амалий тадбирларни кўришга тайёр эканлигини тасдиқлади ва Америка томони ҳам шунга шай бўлиб туриши кераклигини айтди. Москвада уқтириб ўтилганидек, бу — умуман халқаро вазиятни соғломлаштириш учун, тинчликни мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга молик бўлур эди. Агентликларнинг кўрсатиб ўтишича, Москвада СССР ўз хавфсизлигининг қонуний манфаатларидан ва ўз иттифоқчиларининг манфаатларидан ҳеч қачон воз кечмаслиги яна бир бор таъкидланди.

Совет Иттифоқи, деб таъкидлайди Канаданинг **«Торонто стар»** газетаси, Ғарбга ижобий тинчлик мактуби билан мурожаат қилди. Москва халқаро майдонда ишонч, ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик муҳитини ўрнатишга интилаётганлигини айтди. Бу — Ғарбни тинчлик ва қуролсизланиш йўлида биргаликда ҳаракат қилишга чорлайди.

Англия Бош министри **М. Тэтчер** Англия Би-Би-Си телевидениеси мухбири билан суҳбатда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари билан учрашган вақтимда ҳар икки томон сиёсий мулоқотни ривожлантиришга тайёр эканлигини билдирди, деди. Мен, деди Бош министр, Шарқ билан Ғарбнинг келишиб олишига эришишини, ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришни табриклаш мумкин, деб ҳисоблайман.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми, деб уқтириб ўтади Франциянинг **«Матэн»** газетаси, ҳозирги вақтда Советлар мамлакати олдида турган энг муҳим проблемаларга жуда катта эътибор берди. Халқнинг моддий фаровонлигини ва маънавий маданиятини янада юксалтириш мақсадида ишлаб чиқаришни интенсивлаш жуда катта аҳамиятга молик эканлиги таъкидланди.

Ғарбий Германиянинг **«Зюддойче цайтунг»** газетаси қуйидаги хулосаларни чиқаради: Совет раҳбари совет кишиларининг фаровонлигини юксак даражага кўтаришга қаратилган кенг программани илгари сурди ва меҳнат ҳамда ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, омманинг ижодий ташаббусини ривожлантириш зарурлигини уқтирди.

Кипрнинг **«Харавги»** газетаси ёзади: КПСС Марказий Комитетининг Пленуми тинчлик билан социализмни бир-биридан ажратиб бўлмаслигини яна бир марта таъкидлади. Кескинликни юмшатиш ва инсониятни ядровий уруш хавфидан қутқазиш учун тинч-тотув яшаш ва давлатлар ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш мақсадида ленинча ташқи тинчлик сиёсати давом эттирилади. Ғарб ана шу тинчлик даъватига аниқ ва равшан жавоб бериши керак.

Совет Иттифоқи, деб таъкидлайди Япониянинг **«Иомиури»** газетаси, халқаро кескинликни юмшатишга қаратилган йўлни бундан буён ҳам қатъий ўтказиш ниятидадир. Шу билан бирга СССР ўзининг мудофаа қобилиятини лозим даражада сақлайди, деб уқтириб ўтилди.

(ТАСС).

ХОТИРА

АҚШ. Иккинчи жаҳон урушида қатнашган оддий америкаликлар хотирасида фашизмга қарши курашда совет ва Америка халқларининг жанговар иттифоқи ҳақидаги унутилмас воқеалар абадий муҳрланиб қолган. «Чикаго трибюн» газетасининг собиқ ҳарбий мухбири, Нью-йорклик рассом Жон Грот 1945 йилнинг апрель ойида Америка ва Совет қўшинларининг Германия территориясидаги учрашувида қатнашган эди. Ўша унутилмас воқеаларни рассом ўзининг бадиий асарларида акс эттирди. Унинг кўпгина расмлари Ғалаба баҳори ҳақида ҳикоя қилади. Суратда: Жон Грот ўз устахонасида «Берлиннинг таспим бўлиши» картинаси эскизи устида ишламоқда.

В. ОРЛОВ фотоси.
(ТАСС).

ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ. Дортмунд шаҳрида «Хёш» концерни корхоналарининг ишчилари намойиш ўтказдилар. Суратда: шу корхоналардан бирининг ишчиси ишсизлар билан бирдамликка даъват этувчи плакатни кўтариб турибди. Ҳозирги пайтда Германия Федератив Республикасида ишсизлар сони 2,6 миллион кишидан ошиб кетди.

ТАСС фотохроникаси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ПРАГА. «Аврора» виставкалар залида Чехословакияда биринчи янги Россия билан иқтисодий ва маданий яқинлашув жамияти ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган махсус виставка очилди. Мазкур жамият оммавий ташкилот — «СССР дўстлари союзи»га асос солди. Урушдан кейинги йилларда ана шу ташкилотлар заминида Чехословакия — Совет дўстлиги союзи ташкил этилди. Ҳозирги вақтда бу ташкилот сафларида 2,5 миллиондан ортиқ киши бирлашган.

● ЖЕНЕВА. Бу ерда Африкада фавқулодда аҳвол тўғрисидаги масала юзасидан халқаро конференция ўз ишини тамомлади. БМТ Бош секретари Перес де Куэльярнинг ташаббуси билан чақирилган конференцияда юздан ортиқ мамлакат, шу жумладан Совет Иттифоқи, шунингдек ҳукуматга қарашли бўлмаган бир қанча халқаро ташкилотларнинг вакиллари иштирок этдилар.

● ТОКИО. 20 га яқин демократик жамоат ташкилотининг активлари ядро қуролини батамом тақиқлаш ва тугатиш тўғрисидаги талабномага имзо тўплаш учун Япония пойтахти кўчаларига чиқдилар. Ҳозирнинг ўзидаёқ минглаб токиоликлар «оммавий қирғин қуролини тақиқлашга даъват этувчи Хиросима ва Нагасаки мурожаатномаси»га имзо чекдилар.

(ТАСС).

МАШЪУМ РЕЖИМ

МЕХИКО. ТАСС мухбири Н. Шоков хабар беради: Гватемалада генерал Мехия қонхўр режими ўтказаётган хунрезлик сиёсатидан мақсад мамлакатдаги революцион ҳаракатни кенг социал базадан маҳрум этишдан иборат. Гватемала адолат ва тинчлик комитетининг вакили Эфрани Росалес ана шуларни айтди. Бундай жинояткорона сиёсат заминида, деди у, куйдирилган диёр тактикаси бор. Ана шу тактика натижасида ҳарбийлар Гватемаладаги 300 дан ортиқ аҳоли пунктини бутунлай йўқ қилдилар, уларнинг аҳолиси эса «дом-дараксиз йўқолди». Комитет маълумотига кўра, гватемалаликлардан юз мингга яқин киши қўшни давлатлар территориясидан бошпана излашга мажбурдир, салкам 800 минг киши ўз мамлакатида қочоқлар сингари яшамоқда. Улар бошпанасиз, ишсиз бўлиб, маъмурлар томонидан қувғин ва шафқатсизларча таъқиб қилинмоқда.

Мехия режими, деди Э. Росалес, мамлакатнинг деярли барча аҳолисини партизанлар билан алоқа боғлаганликда шубҳа қилмоқда. Диктатура ҳамма жойда «намунали қишлоқлар» ёки «ривожланиш қутблари» деб аталмиш манзилгоҳлар ташкил этганлиги ана шундан далолат беради. Армия ана шу жойларга тинч аҳолини мажбуран ҳайдаб юбормоқда. Ўз-ўзини мудофаа отрядлари деб атаган отрядлар гватемалаликларни контрол қилишнинг бошқа хил формасидир. Золимлар салкам 10 минг деҳқонни қурол остида шу отрядларда сақлаб турибдилар.

Бироқ диктаторнинг мамлакат ҳарбий-ватанпарвар кучларини халқ оммасидан ажратиб қўйиш йўлидаги уринишлари, деб таъкидлади Э. Росалес, барбод бўлишга маҳкум этилган. Гватемалаликлар машъум режимни йўқ қилишга азму қарор берганлар.

«ЭРКИН ДУНЁ» ҚИЁФАСИ

АЧЧИҚ ТАҚДИР

Ўз тақдиридан нолиш капиталистик жамият хотин-қизларининг кундалик ташвиши бўлиб қолди. Америкадаги «Уэстрн» телеграф компаниясида 33 йил телеграфчилик қилиб, пенсияга чиққан Эллен Комарек Рейган маъмурияти ваъда қилган социал равнақ программасининг аччиқ дудидан кўз ёши тўкиб, очлик ва ойлаб гўшт емасликдан силласи қуриб ўтирибди. «Пулнинг қадрсизланганлиги менга ўхшаганларга завол келтирмоқда», — дейди Эллен Комарек. Етмишдан ошган бу кампирнинг тақдири ҳеч кимни қизиқтирмайди, унинг шикояти ҳеч қаерда инобатга олинмайди. У ўз кулбасида аччиқ ҳаётининг қачон сўнишини кутиб ўтирибди. Бундан ҳам ортиқ хорлик ва зорлик бўлиши мумкинми?

Хайрият, Эллен Комарекнинг кулбаси бор. Лекин квартира ҳақини тўлай олмагани учун кўчаларга ҳайдаб чиқарилаётган аёллар камми Америка жамиятида. Бошпанасиз аёллар кун сайин кўпайиб бораётганлиги Америка Қўшма Штатларида социал офат бўлиб қолди. Дунёда аёлдан гўзал, иффатли, меҳрибон инсон бўлмаса-ю, лекин Америка Қўшма Штатларида ва бошқа капиталистик мамлакатларда улар кўча-куйиларда, тунги яшаш жойларида хору зорликда ҳаёт кечираётган бўлсалар, бунга нима дейиш мумкин? Фақат Нью-Йорк шаҳрининг ўзида уй-жойдан маҳрум бўлган бахтсиз аёлларнинг сони ўн минг нафардан ошиб кетди.

Капиталистик мамлакатлардаги энг ўткир муаммо — бу ишсизлик эканлиги эндиликда ҳеч кимга сир эмас. Европа иқтисодий жамиятига аъзо давлатларда бир миллиондан ортиқ хотин-қиз ишсизлик азобига мубталодир. Барча капиталистик давлатларда аёлларга эркаклар билан баб-баравар қилган меҳнати учун уч марта кам ҳақ тўланади. Капиталистик жамият хотин-қизларга кам малака талаб этадиган ва кам иш ҳақи тўланадиган юмушларни раво кўради. Уларнинг ўқишлари, касб-ҳунар эгаллашларида ҳам ўтиш қийин бўлган тўсиқлар мавжуд.

Масалан, Францияда ишлаб турган аёлларнинг 39 процентигина махсус маълумотга эга. Германия Федератив Республикасида 38, Бельгияда 20, Италияда 12 проценти шундай ихтисосга эгадир. Германия Федератив Республикасида ишлаб турган хотин-қизларнинг 91 процентдан кўпроғи энг кам ҳақ тўланадиган соҳаларда меҳнат қилишади. «Бир хонада эркаклар билан ёнма-ён ўтириб, бир хил ишни бажараётган хотин-қизларга кам ҳақ тўланиши уларни таҳқирлаш эмасми», — деб ёзади ғазаб билан Американинг Бостон шаҳридаги касалхона ходими 28 ёшли Памело Йор.

XX асрда жаҳоннинг энг йирик капиталистик мамлакати ва буржуа пропагандаси кўкларга кўтариб мақтаётган Америка Қўшма Штатларида хотин-қизларнинг ҳуқуқи эркакларники билан тенглаштирилмаганлиги, ҳар қадамда ва истаган жойда улар камситилаётганлиги, айниқса болали аёлларга ҳеч қандай ёрдам ёки имтиёз берилмаётганлиги — бу жамиятнинг келажаги йўқлигини кўрсатиб турибди. Ўз келажаги ҳақида қайғурмаётган жамият инқирозга юз тубан кетиши табиийдир.

Н. ТОЖИБОЕВ.

ДАВЛАТ ТЎНТАРИШИ ЯСАШ ЙЎЛИДАГИ УРИНИШ БАРБОД ЭТИЛДИ

ПАРИЖ. 14 март. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг Моронидан хабар беришича, Комор ороллари федерал ислом республикасида давлат тўнтариши ясаш йўлидаги уриниш барбод этилган. Миллий пландаштириш министри Али Бази Салим радио орқали сўзлаган нутқида бундан бир неча кун илгари Комор раҳбари чет элда сафар қилиб юрган пайтда мамлакат президенти Аҳмед Абдаллах Абдирамоннинг шахсий қўриқчилиги аъзолари ва бир қатор гражданлар шахслар давлат тўнтариши ясашга уринганлигини айтди. Фитначилар қамоққа олинди ва тергов бошланди, деди министр.

КАМПАНИЯ БОШЛАНДИ

ТОКИО. (ТАСС). Япониядаги урушга қарши энг йирик ташкилотлардан бири — атом ва водород қуролини тақиқлаш учун курашувчи Умумяпония кенгаши ядро қуролини тўла тақиқлаш ҳақидаги хитобномата имзо тўплаш умуммиллий кампаниясини бошлади. Кампания ядро ва космик қуроллар юзасидан Совет — Америка музокараларининг бошланишига бағишланди. Тинчлик тарафдорлари ташкилоти яқин ойлар ичида ана шу хитобномага 1 миллионта имзо тўплашни мўлжалламоқда.

ИРОҚ—ЭРОН МОЖАРОСИ

БАҒДОД, 14 март. (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг хабарига кўра, бугун эрталаб Ироқ ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари Теҳрон марказини, шунингдек Табриз шаҳридаги «айрим нишонларни» бомбардимон қилган. Айни вақтда Ироқ қирувчи-бомбардимончи самолётлари Эроннинг Форс кўрфазидаги Харк ороли районида «йирик денгиз нишонига» зарба урган.

Сўнгги 24 соат ичида Ироқ қўшинлари Ховейза районида қарши ҳужумни давом эттирганлар. Бу ерда душманнинг армияси ва техникаси талафот кўрган.

Ҳарбий ахборотда айтилишича, қуруқликдаги қўшинларнинг ҳаракатларига Ироқ авиацияси мадад бериб турган. Ироқ ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари ва вертолётлари ўтган куни 330 мартадан кўп жанговар учиш қилган. Бунда Эрон қисмлари, штаблари, позициялари, омборлари ва бошқа ҳарбий объектлари жойлашган районларга ҳужум қилинган.

Ироқ ҳарбий вакили кеча Эроннинг қирувчи самолёти уриб туширилганлигини ҳам хабар қилди.

НИКОСИЯ, 14 март. (ТАСС). Эрон ИРНА ахборот агентлигининг берган ҳарбий маълумотида Ироқ авиацияси Теҳрон ва Табриз шаҳарларини, ўтган куни эса Исфаҳон шаҳрини ва Эрондаги бир қанча бошқа шаҳарларни бомбардимон қилганлиги тасдиқланади.

Агентликнинг хабар қилишича, бугун эрталаб Эрон қўшинлари Бағдодга ракеталар отганлар. Эрон артиллерияси Басра ва Ироқнинг бошқа шаҳарларини яна ўққа тутди.

Сўнгги жанглар вақтида, деб уқтиради агентлик, Ироқ ҳарбий хизматчиларидан 700 дан кўп киши ўлдирилди ва ярадор қилинди, 35 та танк, 2 та вертолёт ва бошқа кўпгина ҳарбий техника яксон қилинди.

НОРОЗИЛИК НАМОЙИШИ

САН-ФРАНЦИСКО. Сан-Франциско марказида Америка маъмуриятининг ЖАРдаги ирқчилар режимини қўллаб-қувватлаётганлигига қарши оммавий норозилик намойиши бўлди. Намойиш қатнашчилари АҚШнинг Претория маъмурларига ҳарбий, иқтисодий, молиявий ёрдамини ҳамда дипломатия йўли билан қўллаб-қувватлаётганлигини қаҳр-ғазаб билан қораладилар. Улар Жанубий Африка Республикаси африкалик аҳолисининг миллий озодлик кураши билан бирдам эканликларини изҳор қилдилар ва Жанубий Африка зиндонларида азоб чекиб ётган сиёсий маҳбуслар озод қилинсин, деб талаб этдилар.

(ТАСС).

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ТАЛОНЧИЛИК АРИФМЕТИКАСИ

Парагвай пойтахти Асунсьоннинг Пилар райони аҳолиси сув нархининг борган сари ошишига кўникиб қолишган эди. Лекин улар бунақа бўлишини сира кутишмаганди. Шу районни сув билан таъминловчи «Корпосана» компанияси сув нархини бирданига 5 баравар оширди. Айни пайтда сув таъминоти 5 баравар камайтирилди. Энди Пилар райони аҳолиси сув учун 25 баравар кўп ҳақ тўламоқда, деб хабар беради Испаниянинг ЭФЭ агентлиги.

СУДЬЯЛАР КИМ!

Массачусетс университетининг профессори қизиқ тадқиқот ўтказди. Профессор, деб хабар беради «Вашингтон пост» газетаси, президент Рейган томонидан тайинланган судьяларнинг тўртдан бир қисми миллионер эканлигини аниқлади. Бундан ташқари Рейган тайинлаган судьялардан 98 проценти оқ танли, 98 проценти республикачилар партиясига мансуб кишилар, 92 проценти эса эркаклар экан.

АНА ХОЛОС!

Сизни боплаб ҳақорат қилишларини хоҳлайсизми! Агар сиз АҚШнинг Флорида штатидаги Жексонвилл шаҳрида яшайдиган бўлсангиз, бу нарса бор-йўғи 35 центга тушади, холос. Телефонда маълум рақамларни терсангиз бас, сизни боплаб сўкиб беришади. Англияда чиқадиган «Гардиан» газетасининг ёзишича, Америкадаги «Саузерн белл» телефон компаниясида хизматнинг ана шу тури йўлга қўйилган.

ШАНБА САҲИФАСИ

ЯХШИ ДАМ — МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

ТУРИЗМ

Туризм республикамизда оммавий ҳаракат, фаол дам олиш воситаси сифатида ўзининг 20-мавсумини нишонламоқда. Ўтган йиллар мобайнида ўлкамизда туризм оммавийлик касб этди. Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми, СССР Касаба союзларининг XVII съезди қарорлари асосида туризм ва экскурсия хизматини яхшилаш, унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш сезиларли даражада ривож топмоқда.

1980 йили меҳнаткашларга 34 миллион сўмлик ҳажмда хизмат кўрсатилган бўлса, кейинги тўрт йил мобайнида бу кўрсаткич салкам икки баравар ортди. Республика пойтахтида 1100 ўринли «Москва» меҳмонхонаси комплексининг фойдаланишга топширилиши билан туристларга янада кўпроқ имкон яратилди. Тошкент яқинидаги Чимён тоғи бағрида учта тўққиз қаватли меҳмонхонанинг фойдаланишга топширилиши ҳам туризм базасини яхшилади. Меҳнаткашлар дам олишини кенг кўламда уюштириш, тоғ-чанғи спорти бўйича Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақаларини ўтказиш, Чимённи севимли жойлардан бирига айлантириш йўлида истиқболлар очилди.

Тошкентда «Саёҳат», Янгиободда «Янгиобод», Бухорода «Гулистон», Урганчда «Олимпия», Хивада «Хива», Фарғонада «Дўстлик», Андижонда «Олтин водий» сингари туристик меҳмонхоналарда қишин-ёзин хизмат кўрсатилмоқда. Бундан ташқари, мавсумий туристик базаларда март ойидан октябргача ҳордиқ чиқариш мумкин. Ёз кунлари тоғлар қўйнидаги соя-салқин «Кўксарой» (Наманган области), «Шоҳимардон» (Фарғона области) каби туристик базаларда дам олиш кўпчиликка маъқул тушмоқда.

Туризм моддий базасини янада мустаҳкамлашга эътибор қилинмоқда. Республика шаҳарларида яна бир қанча меҳмонхона қуриш кўзда тутилмоқда, Навоий, Термиз ва Наманганда туристик комплекслар бунёд этиш мўлжалланган. Мавжуд турбазаларнинг имкониятлари кенгайтирилади. Ўн биринчи беш йилликда туризм моддий базасини яхшилаш учун 18,6 миллион сўм капитал маблағ ажратилган эди. Келгусида эса бу рақам 30 миллион сўмдан ошиб кетади.

Самолёт, поезд ва автобусда саёҳат қилиш дам олишнинг қулай ва оммавий турларидан ҳисобланади. Саёҳатчиларга энг қулай рейслардан жой ажратиш ҳамда самолёт билетларини имтиёзли нархларда сотиш йўлга қўйилган. Ўтган йили республикамиз меҳнаткашларидан 76,4 минг киши 60 маршрут бўйича авиасаёҳатларда бўлди. Поездларда сафарга йўл олувчилар сафи ҳам кенгайиб боряпти. Иттифоқдош республикалар пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарларга уюштирилаётган саёҳатлар, айниқса, мароқли ўтмоқда; «Дилором», «Роҳат» туристик поездларида республикамиз қадимий шаҳарлари бўйлаб сайр чоғида ўзбек классик меъморчилиги обидалари билан танишиш, Фарғона водийсининг сўлим жойларини томоша қилиш мумкин. Ўрта ҳисобда бундай поездларда йилига 85 маршрут бўйича 25 минг кишига хизмат кўрсатиляпти.

Замонавий теплоходларда Балтика ва Қора денгизлар, Волга ва Енисей дарёлари бўйлаб саёҳат қилиш — кўпчиликда яхши таассурот қолдирмоқда. Туристлар Болгария, Руминия, Югославия, Польша ва ГДР денгиз портларида тўхтаб ўтиш имкониятига эга бўлишяпти. Автобус маршрутлари ҳам ўз аҳамиятини йўқотгани йўқ. Қўшни республикалар ва областлардан туристлар Самарқанд, Бухоро, Хива маданий ёдгорликларини кўргани келишса, ҳамюртларимиз Тожикистоннинг Панжикент, Қирғизистоннинг арчазорларга бой Арслонбоб оромгоҳларига йўл олишни ёқтиришади.

Ҳаваскорлик туризми ҳам оммавийлашиб бормоқда. Улар ўзлари танлаган маршрутлар бўйича пиёда, велосипед, мотоцикл ва енгил машиналарда саёҳатга чиқадилар, турли мусобақаларда қатнашадилар. Биз бундай туристлар клубларининг фаолиятини назорат қилиш билан бирга, уларга яқиндан кўмаклашишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Ишимизда камчиликлар бартараф қилинди, барча резервлардан фойдаланиляпти, деб бўлмайди, албатта. Туризм ва экскурсиянинг мукаммал моддий базасини яратишда сусткашликка йўл қўйиляпти. Туристик хўжаликларни қуриш ва ремонт ишларини муддатида сифатли амалга ошириш зарур. Объектлар қурилишига ажратилган капитал маблағлар тўла ўзлаштирилмаяпти. Баъзи меҳмонхоналарнинг санитария-гигиена талабларига тўлиқ жавоб бермаётганлиги кўпчиликни ранжитмоқда. Ўтган йили «Когон» ва «Кармана» меҳмонхоналарида бўлган туристлар ўзларининг ҳақли эътирозларини ёзиб қолдирдилар. Андижоннинг «Олтин водий» туристик комплексида меҳмон бўлганларнинг мулоҳазаларида ҳам аччиқ ҳақиқат бор. Транспорт хизматидан қаноатланмаган туристларнинг фикрлари ҳам бизни ташвишга солмоқда.

Туризм ва экскурсиялар бўйича область советлари, экскурсиялар бюролари, туристлар клубларининг айримлари қулай бинолар билан таъминланмаган. Баъзи областларда маҳаллий аҳолини саёҳат ва экскурсияларга жалб этишга етарли эътибор берилмаяпти. Сирдарё, Қашқадарё областларида аҳолига хизмат кўрсатиш бугунги кун талабларига жавоб бермайди. Тошкент саёҳат ва экскурсиялар бюросида мактаб ўқувчиларига хизмат кўрсатишга эътиборсизлик билан қаралмоқда. Афсуски, Фарғона областида қишлоқ меҳнаткашларига туризм ва экскурсия хизмати кўрсатиш бўйича тўпланган илғор тажриба жойларда суст қўлланилмоқда.

Биз бундан буён ҳам республикамизда туризм ва экскурсияни янада оммавийлаштириш учун ички имкониятлардан кўпроқ фойдаланишга ҳаракат қилаверамиз. Ишимизни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида ташкил этиб, кадрлар танлаш, интизомни мустаҳкамлаш ва ҳар бир ходимнинг масъулиятини оширишга эътиборни кучайтириш билан меҳнаткашлар саломатлигини мустаҳкамлашдек муҳим ишга муносиб ҳисса қўшаверамиз.

А. САИДОВ.
Туризм ва экскурсиялар бўйича Ўзбекистон республика Советининг раиси.

БИЗНИНГ СПРАВКА

Ҳозир республикамизда 20 та туристик меҳмонхона, база ва кемпинг бўлиб, улар бир йўла 5572 туристни қабул қила олади. Шу йили Самарқандда 16 қаватли 600 ўринли «Москва» меҳмонхонаси қуриб битказилади. Келажакда республикамиз пойтахтининг Халқлар дўстлиги майдонида 1300 туристга мўлжалланган 30 қаватли «Осиё» меҳмонхонаси барпо этиш кўзда тутилмоқда.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти қуйидаги китобларни нашр этди:

ОЙБЕК. **Навоий.** Роман. 368 бет. Баҳоси 1 сўм 70 тийин.

Рус тилида нашр этилган танланган асарларнинг бу 2-жилдига ўзбек совет прозасининг дурдоналаридан ҳисобланган «Навоий» романи киритилди.

ҒАЙРАТИЙ. **Булоқлар.** Шеърлар, балладалар, достонлар. 224 бет. Баҳоси 1 сўм 40 тийин.

Янги ҳаёт ва инқилобни куйлаган шоирнинг «Ёдгорлик» сериясида нашр қилинаётган бу тўпламига рангбаранг мавзуларда турли йилларда ёзилган шеърлари, «Дорғо», «Ўлмас қўшиқ», «Ғурбатда Фурқат», «Шоир» каби баллада ва достонлари киритилган.

Вали ҒАФУРОВ. **Ботирга ўлим йўқ.** Повесть-хроника. 152 бет. Баҳоси 65 тийин.

Асар ҳужжатли. Янгийўллик ўқитувчи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Абдулла (Алексей) Қурбоновнинг Улуғ Ватан уруши йилларидаги жасорати ва беқиёс мардлиги баён этилади. Бу асарда инсон иродаси, она-Ватан ва халққа бўлган чексиз муҳаббат, урушда жон олиб, жон бераётган ажойиб солдатлар ўртасидаги меҳр-оқибат тасвирланади.

Баҳриддин НАСРИДДИНОВ. **Саҳна жилолари.** 192 бет. Баҳоси 1 сўм 90 тийин.

Китобда Ўзбекистон саҳна санъати ютуқлари, уни ривожлантириш масалалари, ижодкор ёшлар муваффақиятлари, атоқли санъат усталарининг халқчил санъати ва юксак иқтидори, ижодий коллективлар репертуари, қўшиқчилик санъатини янада ривожлантириш ҳақида сўз юритилади.

РЕКЛАМА ✿ ЭЪЛОНЛАР

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ
МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
кафедралар бўйича профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: телевидение ва радиоэшиттириш, рус ва ўзбек журналистикаси тарихи, гуманитар факультетларда рус тили, СССР халқлари адабиёти, иқтисодий география, геодезия ва картография, гуманитар факультетларда инглиз тили, геометрия, янги ва энг янги тарих, агрономия;

профессорлар: табиий факультетларда немис-француз тиллари, фалсафа-иқтисод факультетида илмий коммунизм;

доцентлар: биофизика ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш (2 ўрин), табиий факультетларда сиёсий иқтисод, юксак молекуляр бирикмалар, амалий математика ва механика факультетида умумий математика, шарқ факультетининг 10 ойлик курслари, гуманитар факультетларда сиёсий иқтисод, тарих факультетида КПСС тарихи, фалсафа-иқтисод факультетида илмий коммунизм, гуманитар факультетларда немис-француз тиллари, хорижий Шарқ мамлакатлари тарихи, математика факультетининг математика анализи, умумий математика, умумий назарий фанлар, илмий коммунизм;

катта ўқитувчилар: амалий математика ва механика факультетида ҳисоблаш математикаси, юксак молекуляр бирикмалар, эҳтимоллик назарияси ва математик статистика, қуруқлик гидрологияси, гуманитар факультетларда сиёсий иқтисод, ўзбек тилшунослиги, фалсафа-иқтисод факультетида сиёсий иқтисод, немис филологияси, умумий геология, физик химия, илмий коммунизм, табиий факультетларда КПСС тарихи, умумий физика факультетлараро кафедраси, гуманитар факультетларда немис-француз тиллари (2);

ўқитувчилар: илмий коммунизм (ўзбек тилида), жисмоний тарбия ва спорт;

ассистентлар: амалий математика ва механика факультетининг ҳисоблаш математикаси, амалий математика ва механика факультетининг умумий математика кафедралари;

кичик илмий ходимлар: табиий бирикмалар химияси проблематик лабораторияси (2);

Конкурс муддати — 6 апрелгача.

Ушбу адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, 95, В. И. Ленин номли ТошДУнинг маъмурий биноси, 6-қават, 63-хона, кадрлар бўлими. 46—02—22.

БАҲОРДА ДАМ ОЛИШ ОТПУСКАСИГА ЧИҚУВЧИЛАР УЧУН

ТУРИЗМ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА СОВЕТИНИНГ ТУРИСТИК-ЭКСКУРСИЯ ПУТЁВКАЛАРИ СОТИШ БЮРОСИ.

1985 йилнинг март-апрель ойлари учун
СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЎЙЛАБ САЁҲАТГА

ТУРИСТИК ПУТЁВКАЛАР ТАКЛИФ ЭТАДИ

Путёвкалар сотиш бюроси сизга Украина ва Молдавияга, Карпатга, Кавказнинг Қора денгиз соҳилларига, Закарпатьега, шунингдек қаҳрамон шаҳар — Москвага мароқли саёҳатга чиқишингизда ёрдам беради.

1-маршрут (Москва шаҳрига) — 12 кун давом этади, путёвканинг баҳоси — 142 сўм. Овқатланиш, яшаш, экскурсия хизмати харажатлари путёвка қийматига киради. **Сафарга жўнаш вақтлари — 28 март, 17, 22, 28 апрель.**

15 ноябрдан 15 апрелгача бўлган давр ичида путёвкалар билан Бутуниттифоқ маршрутлари бўйлаб саёҳатларга чиқувчилар қиймати 30 процент арзонлаштирилган авиабилетлардан фойдаланадилар.

Бюро дам олиш кунисиз, ҳар куни соат 10 дан 19.00 гача ишлайди.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Луначарское шоссеси, 115-уй (метронинг «М. Горький» станцияси). Телефон 66—26—41.

Ўзбекистон ССР
Фанлар академияси
БИООРГАНИК ХИМИЯ ИНСТИТУТИ
лабораториялар бўйича: вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: полифеноллар, хўжалик шартномаси бўйича экспериментал-технология (2 ўрин), хўжалик шартномаси бўйича феромонлар ва гормонлар химияси, хўжалик шартномаси бўйича оқсиллар ва пептидлар химияси; (биоорганик химия ихтисоси бўйича), табиий ва физиологик актив моддалар химияси;

кичик илмий ходимлар: хўжалик шартномаси бўйича феромонлар ва гормонлар химияси биоорганик химия ихтисоси бўйича, хўжалик шартномаси бўйича зоо-фитотоксинлар бўлими, табиий ва физиологик актив моддалар химияси.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 10 кун.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700143, Тошкент шаҳри, 143-алоқа бўлими, М. Горький проспекти, 83-уй.

Ўзбекистон ССР
Фанлар академияси
СЕЙСМОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ
1985 йилга
АСПИРАНТУРАГА
қуйидаги ихтисослар бўйича

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

геофизика, гидрогеология, инженерлик геологияси, музшунослик ва тупроқшунослик (ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда).

Ҳужжатлар қуйидаги адресда қабул қилинади: 700128, Тошкент шаҳри, Хуршид кўчаси, 3-уй. Справкалар учун телефон: 41-38-41.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

шайбали хоккей бўйича СССР чемпионати

шарқий зона II группа командалари ўртасида

ХОККЕЙ

16—17—19 мартда
«БИНОКОР» (Тошкент) — АСК (Хабаровск)
24—25 мартда
«БИНОКОР» (Тошкент) — «ЕРМАК» (Ангарск).

Учрашувлар шанба ва якшанба кунлари соат 17.00 да, бошқа кунлари — 18.30 да бошланади.

Справкалар учун телефон: касса — 46-03-12, 46-70-31, администратор — 46-07-53, 46-68-77.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

24—31 март

Мактаб ўқувчиларининг баҳорги каникул кунларида

КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

2 бўлимдан иборат программа.

Томошалар соат 13, 16, 19.00 да бошланади.

Касса соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив заявкалар қабул қилинади.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 16/III да **Оловли фаришта**, 17/III да **Этик кийган мушук** (12.00), **Наврўз** (19.30).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/III да **Отелло**, 17/III да **Келинлар қўзғолони** (12.00), **Ҳар тўкисда бир айб** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/III да **Мангулик**, 17/III да **Ёшликда берган кўнгил**.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

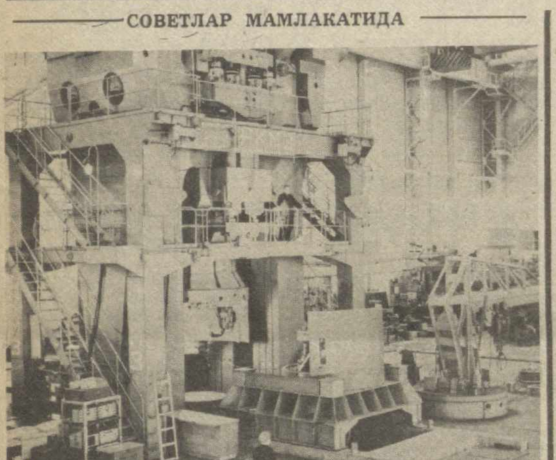

СССР Фанлар академиясининг Л. Ф. Верешчагин номидаги юқори босимлар физикаси институтида олмосдан ўта қаттиқ моддаларнинг йирик-йирик поликристаллари яратилди. Уларни синтез қилишда жуда ноёб қурилма—50 минг тонна босим кучига эга бўлган прессдан фойдаланилмоқда. Қурилмани жойлаштириш учун бутун бир цех барпо этишга тўғри келди. Суратда: институт олимлари буюртмаси асосида Новокраматорск машинасозлик заводида яратилган янги ноёб қурилма.

А. Морковкин фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ШАХМАТ КЛУБИ

ҲАРБИЙЛАР ЙЎЛДОШИ

КЛУБНИ СССР СПОРТ МАСТЕРИ М. МУҲИДДИНОВ БОШҚАРАДИ

Буюк Ғалабанинг 40 йиллик юбилейига бағишлаб ўтказилаётган шахмат конкурсимизнинг эълон қилинган икки тур шартларига мухлислардан жуда кўплаб жавоб мактублари келмоқда. Конкурс ғолиблиги учун курашаётган ишқибозлар масала ва этюдларни ечишда билим ва маҳоратларини ишга солмоқдалар. Бугун конкурснинг якунловчи тур шартларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

Ёзувчи Иван Падериннинг «Алангали 200 кун» китобида шундай қизиқ бир воқеа ҳикоя қилинади:

...Полк командири мени (бу ерда ёзувчи 284-дивизиянинг оддий солдати, урушдан олдин Донбасс чемпиони бўлган биринчи категорияли шахматчи Иван Крушинский тилидан гапирмоқда. М. М.) чақириб: «Ҳеч кимга билдирмай, армия команда пунктига бориб кел. Чуйков оғир яраланибди, кўриб аниғини билиб қайт. У мана бундай пешонаси кенг, ҳайбатли, қадди анчагина баланд, овози йўғон одам. Шахсан унинг номига ёзилган пакетни ола кет...» деб қолди.

Блиндажга кириб бордим. Столда харита ва шахмат. Девор тагида маъюс бир одам у ёқдан бу ёққа юриб турибди. Ўшами, ўша эмасми, билолмайман. Жинчироқ хонани ғира-шира ёритган. «Олдингизга пакет билан фалончи келди», дедим ғоз туриб. Пакетни унга топшириб, шахматдан кўз узолмай қолдим. Генерал буни пайқаб:

— Ўйнайсанми? — деди.
— Ўйнамаганимга кўп бўлди.
— Ўтир.

Биринчи донани суришим биланоқ блиндаж силкиниб, бурчакда нимадир ғижирлаб кетди.

— Юр, юр...

Яна юрдим. Кўзим эса унда: ўша кишими ё бошқа одамми?..

Ўйиннинг бир жойида, ўнинчи юриш олдидан бўлса керак, у ўйланиб қолди. Шу пайт шифт ларзага келди, тупроқ тўкилди. Чопиб кирган адъютант:

— Ўртоқ генерал, танклар! — деб қолди.

Харифим индамай навбатдаги донани сурди:

— Кишт! Хўш, демак, танклар дегин?

— Тўппа-тўғри шуёққа бостириб келяпти.

— Шундай бўлиши керак. Паулюс адойи тамом бўлди, тунда танклар билан бизни қўрқитмоқчи. Бориб қара-чи... Танкка қарши граната ҳам олиб ол.

Кейин менга қараб: «Юр, юр», деди.

Менинг эса бўларим бўлган эди. Блиндажда хавф-хатар содир бўлаётганини сезиб турардим.

Орадан яна бир неча дақиқа ўтди. Мен икки-уч марта хафсаласизроқ юрдим.

Усти-боши чанг-тўзон адъютант қайтиб келди.

— Битта танкни шикастлантирдик, ёняпти, бошқалари қочишга тушди...

Қисм командирининг олдига қайтганимда ярим кеча бўлиб қолган эди. Бор гапни айтиб бердим. У енгил тортди:

— Омадинг бор экан, бирданига икки Чуйковга дуч келибсан. Адъютантнинг исми Фёдор, қўмондоннинг укаси бўлади. Уни кичкиналигидан биламан... Биринчи категорияли шахматчи бўла туриб, ютқазибсан, яна ўн бешинчи юришдаёқ мот бўлибсан-а.

Совет Иттифоқи маршали В. Чуйков умрининг охиригача шахмат ўйнашни тарк этмади.

Совет Армиясида шахматни ривожлантириш учун энг қулай шароитлар яратилган. Р. Малиновскийнинг «Шахматы в СССР» журналининг 1963 йил февраль сонида босилган махсус мактубида ҳозирги замон шароитида ҳарбий хизматчилар ўртасида бу ўйиннинг алоҳида аҳамиятга эга эканлиги уқтирилган эди: «Биз, ҳарбийлар шахматни шунинг учун ҳам жуда қадрлаймизки, у одамни интизомга ўргатади, иродани мустаҳкамлашга кўмаклашади, хотирани ва зеҳнни ўстиради — ўткирлаштиради, мантиқий тафаккурга одатлантиради, хуллас, ажойиб ақл гимнастикасидир».

Шахмат СССР Қуролли Кучларининг асосий спорт турлари рўйхатига киритилган. Ҳарбий шахматчилар сафида 20 га яқин гроссмейстер, 100 дан зиёд спорт мастери, мингга яқин мастерликка номзод бор.

Учинчи, якунловчи тур топшириқлари (11, 12, 13, 14, 15, 16-диаграмма)

Викторинанинг учинчи саволи: Ҳарбийлар ҳаётида шахматга бағишланган исталган жанрдаги бадиий парчалардан келтира оласизми?

Жавоблар, олдингидек, ушбу кундан бошлаб 20 кун мобайнида юборилиши керак. Конверт устига «Шахмат конкурсига, 3-тур» деб ёзиб қўйишни унутманг.

Конкурс якунлари Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги байрами арафасида, яъни май ойининг бошларида газетамиз саҳифаларида эълон қилинади.

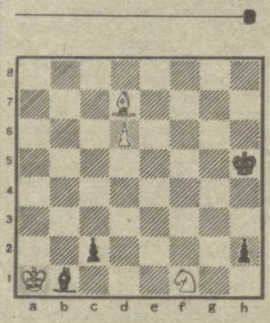

№ 11
Оқлар бошлаб дуранг қилади (5 очко).

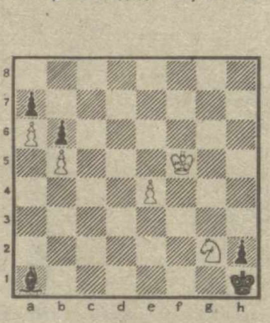

№ 12
Оқлар бошлаб ютади (5 очко).

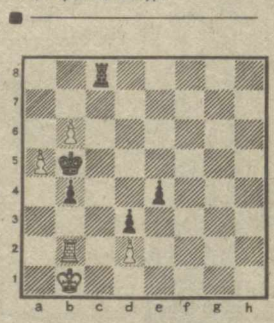

№ 13
Оқлар бошлаб дуранг қилади (5 очко).

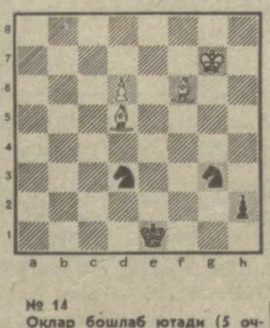

№ 14
Оқлар бошлаб ютади (5 очко).

№ 15
Оқлар бошлаб ютади (5 очко).

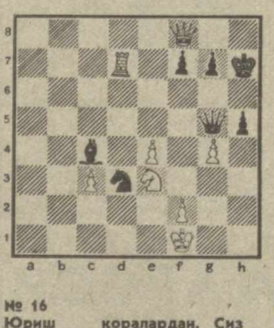

№ 16
Юриш қоралардан. Сиз қандай ўйнардингиз! (6 очко).

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

Ахборот

ЖИЗЗАХ

ОНА-БОЛАЛАР САНАТОРИЙСИ

● **Зоминдаги Миллий боғ территориясида она-болаларга мўлжалланган санаторий қурилмоқда.**

Молгузар тизма тоғлари бағрида қурилиш ишлари қизғин тус олган. 500 ўринли санаторий комплекси республикада биринчи марта барпо этилмоқда. Соғломлаштириш муассасаси коммунистик шанбаликлардан тушган маблағ ҳисобига қуриляпти. 7 қаватли кўркам бу бино хоналарини қуёш энергияси ёрдамида иситиш мўлжалланган.

Комплексни «Джизаксельстрой» трестининг 9-механизациялашган кўчма колоннаси коллективи қурмоқда.

ЁШ РАССОМЛАР КЎРГАЗМАСИ

● **Ю. Ражабий номидаги Жиззах область музикали драма театри биносида ёш рассомлар кўргазмаси очилди.**

Область ёшлари ўзларининг дастлабки асарларида табиат манзараларини, гуллаётган воҳа ва унинг меҳнаткаш кишиларини мадҳ этганлар.

Кўргазмага қўйилган С. Нажафовнинг «Сўнгги чаноқ», С. Очиловнинг «Дарахт», Б. Ўтаевнинг «Абдулла», В. Черенцовнинг «Совет Иттифоқи Қаҳрамони Ж. Тўраев» каби асарлари томошабинлар диққатини жалб этаётир.

Т. МАҚСУДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОБ-ҲАВО

Шу кеча-кундузда ҳаво ўзгариб туради. Ёғингарчилик бўлмайди. Шарқдан секундига 5—10 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 2 даража совуқ билан 2 даража иссиқ ўртасида, кундузи 8—13, жанубда 16 даражагача иссиқ бўлади. Қорақалпоғистон АССРда кечаси 6—11 даража совуқ, кундузи 3—8 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик кутилмайди. Шарқдан секундига 2—7 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 0 даража атрофида, кундузи 10—12 даража иссиқ бўлади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

17 МАРТ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Концерт. 9.50 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — Спортлото. 10.15 — «Будильник». 10.45 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.45 — «Здоровье». 12.30 — «Тонгги почта». 13.00 — Телеочерк. 13.15 — Қишлоқ янгиликлари. 14.15 — «Музикали киоск». 14.45 — Ҳужжатли фильм. 14.55 — В. Гаврилин. «Қўнғироқлар». 16.45 — Бугун — Уй-жой-коммунал хўжалиги ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари куни. 17.15 — Хатларингиз асосида. 18.15 — Халқаро панорама. 19.00 — Футбол. «Зенит» — «Спартак». 19.45 — Халқ куйлари. 20.00 — Болалар учун фильм. 20.30 — «Саёҳатчилар клуби». 21.30 — «Время». 22.05 — Фильм-концерт. 23.10 — Палех санъати. 23.45 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.25 — Ритмик гимнастика. 9.55 — Концерт. 10.20 — Рус тили. 10.50 — Концерт. 11.50 — Акробатика. СССР чемпионати. 12.20 — Мультфильмлар. 13.00 — «Дунё ва ёшлар». 13.35 — «Улуғ Ватан уруши». Киноэпопея. 9 ва 10-фильмлар. 15.15 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 15.45 — «Иркутск воқеаси». Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 18.00 — Футбол. «Зенит» — «Спартак». 18.45 — «Турбазада содир бўлган воқеа». Бадиий фильм. 20.00 — «Камалак». 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — Футбол. «Динамо» (К) — «Торпедо» (М).

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.25 — Ҳужжатли фильм. 10.45 — «Давроннинг саргузаштлари». Бадиий фильм. 12.05 — «Қувноқ стартлар». 12.55 — «Соҳил бўйлаб чопаётган олапар». Спектакль. 14.30 — Ўзбекистон спорти. 15.00 — Реклама. 18.05 — Мактаб ўқувчилари учун. 18.35 — Мультфильмлар. 19.15 — Бугун — Уй-жой-коммунал хўжалиги ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари куни. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Гуллаётган ўлкам менинг. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Гуллаётган ўлкам менинг (давоми). 21.30 — «Время». 22.05 — «Чинор тагидаги дуэль». Кинокомедия.

РАДИО

17 МАРТ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 7.15 — Куйлар. 7.30 — «Сўнгги ахборот» (рус). 8.15 — «Сўнгги ахборот». 8.30 — Сиз ёқтирган артистлар. 9.15 — «Табассум». 10.15 — «С добрым утром!». 11.30 — «Сиҳат-саломатлик». 13.00 — «Чорвадор». 12.10 — «Ишчинома». 13.30 — Уй-жой-коммунал хўжалиги ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари учун музикали программа. 14.00 — «Ер ва эл». 15.40 — «Келинлар қўзғолони». Спектакль. 17.45 — Музикали танаффус. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Музикали эшиттириш. 19.25 — «Ёшлик». 20.15 — Халқаро шарҳловчилар даврасида. 21.00 — Илмий-атеистик мавзуларда. 22.30 — Концерт. 23.30 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

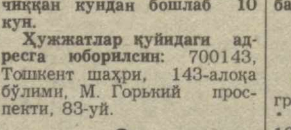

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р. 99141. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. А.— 64. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12